

REFERAT |KRS| Helse- og sosialstyret (2007-2011) d. 09-11-2010

Mødedato Tirsdag d. 09. november 2010 kl. 14:00

Mødested Rådhuset

Indholdsfortegnelse

Helse- og sosialstyrets protokoll fra møtet 12. oktober til godkjenning.....	3
Revidering kommunedelplan for idrett og friluftsliv 2011-2014, 2. gangsbehandling.....	5
Prosjektrapport "Unge utenfor i Kristiansand" - prosjektarbeid rettet mot ungdom som står utenfor ..	32
Kommunens samarbeid med private og frivillige organisasjoner.....	36
Handlingsprogram helse- og sosialsektoren - 2011-2014.....	40

Punkt 47/10: Helse- og sosialstyrets protokoll fra møtet 12. oktober til godkjenning

Bilag

pro-121010

Dato: 29. oktober 2010
Saksnr.: 201000029-36
Arkivkode E: 033
Saksbehandler: Carol Reinertsen

Saksgang
Helse- og sosialstyret

Møtedato
09.11.2010

Helse- og sosialstyrets protokoll fra møtet 12. oktober til godkjenning

Forslag til vedtak:

1. Helse- og sosialstyrets protokoll fra møtet 12. oktober godkjennes

Geir Sandvik
leder

Carol Reinertsen
utvalgssekretær

Trykte vedlegg: Helse- og sosialstyrets protokoll fra møtet 12. oktober

Punkt 48/10: Revidering kommunedelplan for idrett og friluftsliv 2011-2014, 2. gangsbehandling

Bilag

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Saksprotokoll

Plankart

Forslag til kommunedelplan for idrett og friluftsliv 2011-2014

Dato: 27.10.2010
Saksnr.: 200900539-59
Arkivkode E: 143 D
Saksbehandler: Astri Edvardsen Sødal

Saksgang	Møtedato
Kulturstyret	09.11.2010
Helse- og sosialstyret	09.11.2010
Oppvekststyret	09.11.2010
Byutviklingsstyret	18.11.2010
Formannskapet	01.12.2010
Bystyret	08.12.2010

Revidering kommunedelplan for idrett og friluftsliv 2011-2014, 2. gangsbehandling

Sammendrag:

Sak om oppstart av revidering av kommunedelplan for idrett og friluftsliv 2011-2014 har vært behandlet i kulturstyret, byutviklingsstyret samt formannskapet. Saken ble tatt til orientering. Oppstart av planarbeidet er avertert. 22 innspill/merknader er mottatt. Formannskapet vedtok 7.4.2010 å legge forslag til kommunedelplan idrett og friluftsliv 2011-2014 ut til offentlig ettersyn. Bearbeidet forslag til plandokument fremmes nå til endelig behandling i bystyret.

Kulturdepartementet (KUD) har krav om vedtatt kommunal plan for anlegg og områder for idrett og friluftsliv. Dette for å legge til rette for å sikre:

- Sterkere kommunal styring av anleggsutbyggingen
- Klarere prioritering i kommunen
- Utvikling av anlegg sett i et større helhetsperspektiv

Vedtatt plan er nødvendig underlagsdokumentasjon for kommunens årlige søknader til fylkeskommunen om spillemidler til ordinære anlegg og nærmiljøanlegg. Høringsforslaget ble behandlet og godkjent i hovedutvalg for samferdsel, areal og miljø 25.8 2010, samt i hovedutvalg for kultur og utdanning 16.9.2010 i Vest-Agder fylkeskommune.

Kommunedelplan idrett og friluftsliv avspeiler dagens situasjon i kommunen innenfor aktivitet og anlegg, samt viser til hva som er vesentlig å vektlegge fremover for å oppnå en god utvikling på området. Godkjent plan skal være retningsgivende for kommunens idretts- og friluftspolitikk. Planen er tematisk, dvs. uten selvstendig juridisk hjemmel når det gjelder disponering av arealer. Planen må knyttes opp til kommuneplanens arealdel, øvrige kommunedelplaner og reguleringsplaner for å oppnå hjemmel.

Innspill er bearbeidet i forhold til høringsforslaget. Prioriterte lister i kap.10.2. utgjør kommunens årlige søknader til fylkeskommunen om spillemidler til ordinære anlegg og nærmiljøanlegg (innenfor rammen).

Plandokumentet gjelder i 4 år, mens planens fireårige prioriterte handlingsprogram for ordinære anlegg og nærmiljøanlegg rulleres årlig, som del av rådmannens forslag til handlingsprogram.

Betydningen av fysisk aktivitet og idrett har stadig fått mer fokus i samfunnsdebatten. Dermed har denne plantypen fått større relevans over tid. Planen nyttes løpende i kommunens arbeid med prioritering og utvikling av anlegg for idrettsetaten og parkvesenet. Investeringer i idrettsanlegg har vært store også i denne perioden og svært mange anlegg er etablert. KUD har i perioden innvilget ekstra spillemidler til et par anlegg i kommunen under postene "Storbymidler og "Anleggspolitisk program".

God folkehelse, trivsel og levekår blant innbyggerne, er fortsatt fokusområde for kommunen under satsningsområdet "*Byen det er godt å leve i*" i forslag til ny kommuneplan. Plandokumentet skal være underlagsdokumentasjon i arbeidet med å oppnå ønsket utvikling og etablering av areal og anlegg, som kan fremme fysisk aktivitet i befolkningen.

Planen vil være politikernes og administrasjonens styringsverktøy for utviklingen innen feltet idrett og friluftsliv i perioden 2011-2014. Kommunens realisering av anbefalingene i dokumentet, gjøres gjennom årlig budsjettbehandling.

Teknisk direktør, skoledirektør og helse- og sosialdirektør er enig i forslaget.

Forslag til vedtak:

1. [Kommunedelplan idrett og friluftsliv 2011-2014 med fireårig handlingsprogram godkjennes med de endringer som måtte bli vedtatt i den endelige budsjettbehandlingen.](#)
2. [Planen er retningsgivende for kommunens idretts- og friluftspolitikk og legges som grunnlag for årlig søknad om spillemidler.](#)

Tor Sommerseth
rådmann

Stein Tore Sorthe
kulturdirektør

Trykte vedlegg: Forslag til Kommunedelplan idrett og friluftsliv 2011-2014 (med kart), 27.10.2010

Utrykte vedlegg: - Høringsinnspill fra perioden 23.4 – 4.6.2010
- Vedtak i Vest-Agder fylkeskommunes hovedutvalg for samferdsel, areal og miljø 25.8 2010 og hovedutvalg for kultur og utdanning 16.9.2010.

Bakgrunn for saken

Plankrav

I 1980-årene ble stadig nye anleggstyper og målgrupper etablert, og det oppstod et behov for bedre styring av bruken av spillemidler ut fra generelle samfunnsmessige, anleggspolitiske og idrettspolitiske målsettinger. For å oppnå en styrt utvikling, ble det i 1984 innført et plankrav fra Kulturdepartementet (KUD) om at det skal være en vedtatt kommunedelplan for idrett og friluftsliv i kommunene, for dermed å sikre:

- Sterkere kommunal styring av anleggsutbyggingen
- Klarere prioritering i kommunen
- Anlegg sett i et større helhetsperspektiv

Tidligere måtte planformen være en kommunedelplan, mens det fra 2007 kom nye føringer som tilsa at det kan være en kommunal plan. Kristiansand kommune har valgt å videreføre det innarbeidete konseptet med kommunedelplan for idrett og friluftsliv. Foreliggende forslag til ny kommunedelplan idrett og friluftsliv er utarbeidet etter de retningslinjer som KUD har bestemt (*Veileder, Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet, 2007*).

Planen er grunnlagsdokument for å kunne søke spillemidler til idretts, nærmiljø- og friluftsanlegg. Vilkår for å kunne søke om spillemidler til anlegg:

- Anlegget skal være med i en kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet
- Planen skal utarbeides i henhold til Plan- og bygningslovens bestemmelser
- I spillemiddelsammenheng skal planen være godkjent av fylkeskommunen

Fylkeskommunene har fått delegert myndighet fra KUD til å godkjenne plandokumentet.

Foreliggende plandokument har tatt utgangspunkt i gjeldende statlige meldinger, fylkeskommunale plandokument, samt kommunens egne planer. Til orientering så er Kulturdepartementets St. melding nr.14 (1999-2000) *Idrettslivet i endring. Om statens forhold til idrett og fysisk aktivitet*, samt Vest-Agder Fylkeskommunes *"Fylkesdelplan for idrett og friluftsliv 2003-2006*, i ferd med å revideres og det er forventet at begge plandokument skal foreligge i nye utgaver i løpet av 2011.

Minstekrav til planen

Prosessen med utarbeidelse av ny kommunedelplan idrett og friluftsliv, skal avklare:

- Virksomhetsområdet for planen
- Gi oversikt over eksisterende tilbud og registrere behov
- Evaluere/vurdere å prioritere utarbeidelse av handlingsprogrammet for ordinære anlegg og nærmiljøanlegg
- Alle anlegg som skal søke spillemidler må være omtalt i planen

KUD har følgende minstekrav til planinnhold:

- Målsetting for kommunens satsing på idrett og fysisk aktivitet, herunder friluftsliv.
- Målsetting for anleggsutbygging og sikring av arealer for idrett og friluftsliv.
- Resultatvurdering av forrige plan, med statusoversikt.
- Analyse av langsiktige og kortsiktige behov for både anlegg og aktivitet.
- Det skal gjøres rede for sammenhengen med andre planer i kommunen.
- Prioritert handlingsprogram for utbygging av idretts- og friluftsanlegg.
- Økonomiplan knyttet til drift og vedlikehold av eksisterende og planlagte anlegg.
- Uprioritert liste over langsiktige behov for anlegg.
- Lokaliseringen av eksisterende og planlagte anlegg, områder for friluftsliv og arealbehov for planlagte anlegg og friluftsområder bør fremgå av relevante kart.

Planen er et styringsredskap og dekker minstekrav til innhold satt fra KUD. Som storby og landsdelssenter har Kristiansand til en viss grad andre utfordringer enn mindre kommuner. Derfor er minsteinnhold supplert med utfyllende informasjon på områder som henger sammen med idrett og friluftsliv. Minstekravet er supplert med et kapittel om

helsefremmende og forebyggende arbeid (kap.4), et kapittel om *idrett, nærmiljø og friluftsliv i et byutviklingsperspektiv* (kap.5), samt et kapittel som gir en *oversikt i forhold til bydelene* (kap.6). Handlingsprogram for aktivitet (kap.9) var tidligere frivillig, men har nå blitt obligatorisk å ta med. Dette er gjort for å gi utdypende dokumentasjon på relaterte emner, samt for å få en større helhet i de problemstillinger og utfordringer som denne planen skal ta opp.

Informasjon om spillemidler

Det gjøres oppmerksom på at spillemidlene ikke kommer fra automatinntekter til lag og organisasjoner. Midlene er overskuddet av det vi benytter når vi tipper på oddsen, tippekupongen, lotto etc. Overskuddet fra spillevirksomheten fordeles 45,5 % til idrettsformål, 36,5 % til kulturformål og 18 % til samfunnsnyttige eller humanitære organisasjoner.

KUD har det overordnede ansvaret for forvaltningen av overskuddet fra Norsk Tipping AS til idrettsformål. Fylkeskommunene er delegert ansvaret med å fordele spillemidler til kommunene.

I 2010 ble det fordelt 776,7 millioner kroner til idrettsanlegg i kommunene. Vest-Agder Fylkeskommune mottok 28,73 mill kr til fordeling på ordningene med ordinære idrettsanlegg, nærmiljøanlegg og nærmiljøanlegg forenkla ordning i inneværende år. Kristiansand mottok totalt 11,036 mill kr til ordinære anlegg av disse spillemidlene inneværende år. 1,577 mill kr av nevnte sum er til private idrettsanlegg. Det er flere års ventetid på spillemidler for ordinære anlegg i Vest-Agder. Selv om det er ventetid, utgjør spillemidlene en viktig del av toppfinansieringen av anlegg for private klubber/lag og kommuner.

Erfaring fra eksisterende plan for 2007-2010

Gjeldende plan er kommunens arbeidsverktøy og den bidrar i stor grad til målrettet arbeid med tilrettelegging og utvikling areal og anlegg. Det henvises til kapittel 3 i foreliggende plandokument som viser hva som er gjennomført i perioden 2007-2010. Erfaringen med å ha et eget dokument som synliggjør behov innen idrett og friluftsliv, styrker muligheten for gjennomføring og gjør etatenes arbeid med årlig handlingsprogram enklere. Plandokumentet bidrar også til en mer helhetlig og samkjørt samfunnsplanlegging innen egen kommune.

Måloppnåelsen er god innenfor anlegg for idrett. I forhold *til Prioritert søknadsliste for ordinære anlegg 2007-2010*, er alle anlegg så fremt som ett, etablert eller i gang med å etableres. Flerbrukshall på Dvergsnes (senere Kringsjø) er ikke i gang. Elleve anlegg er i tillegg "hentet opp" fra *Uprioritert oversikt langsiktige behov for idrettsanlegg 2007-2016*. De fleste av de anlegg som er gitt bevilgninger er alt ferdig etablert eller godt i gang.

De fleste tiltak innenfor handlingsprogrammet for aktivitet er iverksatt i regi av den enkelte ansvarlige sektor.

Kommunen har over tid fått god erfaring, kunnskap og rutiner på samlokalisering og etablering av skole- og idrettsanlegg. Utviklingen av "oppvekstsentrene" ute i lokalmiljøene er positive for alle parter og vil videreutvikles. I perioden er mange anlegg etablert. Det som er særegent er at også store nye anleggstyper innen idrett har blitt fremmet og etablert/i ferd med å iverksettes; eks. ishall, curlinghall og bane for amerikansk fotball. Dette vil helt klart gi et utvidet aktivitetstilbud, spesielt til barn og unge som kanskje ellers ikke hadde deltatt i organisert idrett, samt at det gir rom for uorganisert aktivitet.

Kommunen har også i perioden utviklet "normaler for utomhusanlegg" for å styrke utviklingen av utendørsanlegg. "Normalen" gir føringer for standard på uteområder/anlegg av ulike kategori. Dette er med på å heve kvaliteten på nærmiljøanlegg, utendørs idrettsanlegg og friluftsanlegg.

Med bakgrunn i kommunens satsing i perioden på anleggsutvikling, samt at kommunen er pressområde, så har Kristiansand fått tilført ekstra spillemidler fra postene "Storbymidler" og "Anleggspolitisk program" fra KUD. Dette gjelder kr. 4 mill. til curlinghall (tidligere fått innvilget kr. 4 mill. ekstra til ishall). Eventuelle tilskudd til Aquarama er under vurdering hos KUD.

Gjennomført arbeid i perioden dokumenteres alltid gjennom eget kapittel i hvert plandokument; Kap. 3. Resultatvurdering av plan. I tillegg rapporteres det årlig på måloppnåelse gjennom arbeidet med kommunens handlingsprogram, budsjetter og årsrapporter.

Planprosesser for utarbeidelse av ny plan

Arbeidet med planen har vært gjennomført med en kommunal tverrfaglig prosjektgruppe med representanter fra teknisk sektor, helse- og sosial sektoren og kultursektoren. Tverrfaglig samarbeid og innhenting av informasjon er søkt underveis i andre kommunale etater og fra det frivillige organisasjonslivet. Midt-Agder friluftsråd og Kristiansand Idrettsråd har bistått underveis i arbeidet. Prosessen har vært åpen for barn- og unges representant, som har kunnet møte etter behov. Drøftingsmøter med representanter fra fylkesmannen og fylkeskommunen er også gjennomført. Referansegruppen har bestått av representanter fra Rådet for funksjonshemmede, Eldrerådet, Innvandrerrådet, Midt-Agder Friluftsråd, Kristiansand Idrettsråd og Folkehelseforum Kristiansand. Det er avholdt eget møte med medlemsklubber i Kristiansand Idrettsråd, samt styret.

Det har vært gjennomført et eget prosjekt i forhold til barn og unge, i regi av rådgiver på Pedagogisk Senter. 120 barn og unge fra Slettheia, Karuss, Fiskå, Vågsbygd, Torkelsmyra, Møvig og Sjøstrand skole, deltok i prosessen med å komme med konstruktive innspill til planarbeidet. Resultatet av barn og unges deltakelse og arbeid, samt kommunens håndtering av innspillene, er samlet i vedlegget "På kryss og tvers i Vågsbygd". Det henvises til Vedlegg A i foreliggende plandokument.

Sak om melding om oppstart av revidering av kommunal plan for idrett og friluftsliv 2011-2014, ble tatt til orientering i formannskapet den 25.2.2009. Melding om oppstart av planarbeidet ble meldt i pressen, samt tilsendt relevante offentlige instanser inkludert elevråd og velforeninger 13.3.09. Det kom inn 22 uttalelser. Disse ble bearbeidet/innarbeidet i forslag til nytt dokument.

Formannskapet gjorde følgende vedtak i møte den 7.4.10:

Formannskapet legger forslag til kommunedelplan idrett og friluftsliv 2011-2014, datert 24.2.2010, ut til offentlig ettersyn.

Forslag til plandokument var ute til offentlig ettersyn fra 23.4.10 til 4.6.10. Det kom inn 16 merknader/innspill. Disse er bearbeidet og følger saksutredningen med kommentarer fra kommunen.

Fylkeskommunene har fått delegert myndighet fra KUD til å godkjenne plandokumentet. Planen ble behandlet i Vest-Agder fylkeskommunes hovedutvalg for samferdsel, areal og miljø den 25.8.2010 og i hovedutvalg for kultur og utdanning den 16.09.2010. Begge utvalgene fattet følgende vedtak:

1. Fylkeskommunen mener at kommunedelplanen for idrett og friluftsliv er god og gjennomarbeidet, og at den tilfredsstillende minstekravene til denne typen planer.
2. Fylkeskommunen gir råd om å konkretisere målet med planen.
3. Fylkeskommunen gir råd om å øke satsingen på inaktive og eldre
4. Fylkeskommunen viser for øvrig til vurderinger og innspill i saksfremstillingen.

Den 7.9.2010 gjennomførte kommunen ved prosjektgruppa for planarbeidet, et møte med representanter fra fylkeskommunen for å drøfte ulike problemstillinger som ble spilt inn til planarbeidet i siste høringsrunde.

Forslag til ny plan 2011-2014

Målgruppe: Alle – med spesiell fokus på barn og unge.

Mål: Befolkningen får gode opplevelser og oppnår bedre helse, trivsel og livskvalitet gjennom godt tilrettelagte idretts- og friluftstilbud.

Periodemål: Videreutvikle satsingen på idrett og friluftsliv i tråd med prioritert forslag til handlingsprogram for aktivitet, ordinære anlegg og nærmiljøanlegg. Dette skjer gjennom årlig behandling av handlingsprogrammet i kommunen.

Fylkeskommunen etterlyser mer etterprøvbare mål. Kommunen har valgt å opprettholde gjeldende målformuleringer og synliggjort gjeldende periodemål med å løfte dette frem i dokumentet. Råd fra fylkeskommunen er gitt utfyllende kommentarer lengre bak i saksdokumentet under høringsuttalelser.

Foreliggende forslag til ny kommunedelplan idrett og friluftsliv 2011-2014 bygger på følgende: Gjeldende plan for 2007-2010, statlige og fylkeskommunale føringer og krav, kommuneplanen, oppdaterte kommunale planer, kommunens og idrettens utvikling i perioden, dialog med ulike brukergrupper, samt merknader og innspill i prosessen. Arbeidet med denne planen er samkjørt med arbeidet med forslag til ny kommuneplan.

Forslag til ny kommuneplan 2011-2022 viderefører fokus og satsing på folkehelse. *Byen det er godt å leve i. Kristiansand er folkehelsebyen som inkluderer alle og gir rom for utfoldelse.* Foreliggende plan bygger blant annet opp om dette satsningsområdet.

Utøvelse av fysisk aktivitet har stor betydning for den enkeltes helse. Samtidig er det av stor betydning samfunnsmessig at befolkningen har god livskvalitet og holder seg friske lengst mulig. Dette er nærmere belyst i kap.4. Kommunen er en viktig premissleverandør for de rammevilkår som den enkelte og den frivillige idretten har for utøvelse av fysisk aktivitet. Kommunens virkemidler for økt fysisk aktivitet i befolkningen, er bl.a. graden av tilgjengelighet til areal, anlegg og aktivitet, samt kostnad for bruker. Idrettsklubbene, bedriftsidretten, treningssentrene, Kristiansand- og Oppland Turistforening, Midt-Agder Friluftsråd med mer, er alle organisasjoner som gir tilbud om fysisk aktivitet til befolkningen. Kristiansand har et medlemstall innen organisert idrett, som ligger noe over landsgjennomsnittet i forhold til folketall – dette er svært positivt. Frafallet i ungdomsidretten har stagnert. Dette legger trykk på kapasiteten i anleggene. En systematisk videreutvikling av idrettsanlegg for å opprettholde og videreutvikle muligheten til å utøve eksisterende og nye idretter, er viktige faktorer for bedring av helse, levekår og livskvalitet.

Mange barn og voksne er imidlertid i for liten daglig aktivitet, og dette er en utfordring. En areal- og anleggsutvikling som vektlegger nærhet og tilgjengelighet til innbyggerne, har betydning for å stimulere til økt aktivitet. Nærmiljøparker, turveier, turdrag, sykkelstier med mer er positive virkemidler i denne sammenheng. 79 % av voksne mellom 20 og 85 år driver med turgåing. Kun 10 % av voksne driver med ballspill. Utendørsarenaer som gir lyst og mulighet for utøvelse av daglig aktivitet er et virkemiddel som svært mange kan ha glede av.

Å holde eldre i fysisk aktivitet lengst mulig, er nyttig både for den enkelte og samfunnet som helhet. Få idrettsklubber har tiltak som er målrettet mot denne aldersgruppen. Mange evner å nyttiggjøre seg andre eksisterende tilbud. For en god del, vil deltakelse i tilrettelagte tiltak som har rom for sosial inkludering og tilhørighet, innen en ramme av fysisk aktivitet, være av stor verdi. Med en forventet økning i antall seniorer i årene fremover, vil en satsning og utvikling på dette området, kunne ha stor verdi for den enkelte og samfunnet som helhet.

Nytt planforslag har blant annet fokus på:

- Helsefremmende og forebyggende arbeid; betydningen av fysisk aktivitet.
- Tilgjengelighet til friluftsansen ved etablering av nye barnehager, skoler og boligfelt.
- Videreutvikle og etablere sambruksløsninger for idrett, kultur, skole og barnehager.
- Videreutvikling av skolene som del av nærmiljøpark.
- Utvikle utendørs arenaer som kan stimulere til økt egenaktivitet; eksempelvis nærhet til turstier, sykkelstier med mer.
- Bymarka er fastlagt, markagrensen og bydelsmarkene er definert i tråd med kommuneplanen.
- Differensiert tilrettelegging for å ivareta ulike brukergrupper, med fokus på universell utforming. God tilrettelegging fra bebyggelsen og inn mot marka. Mindre grad av tyngre tiltak i marka for ikke å bygge ned naturkvaliteter.
- Nærhet til grønnstruktur fra boligområdene.
- Videreutvikling av kyststi.
- Bevare eksisterende idrettsanlegg ved å rehabilitere/oppgradere standard.
- For å støtte opp under aktiviteten i idrettslagene, samt redusere den økonomiske belastningen i klubbene, anbefales det å opprettholde fritak for treningsavgift for barn og unge i kommunale idrettsanlegg i perioden.
- For å øke aktivitetsnivå og redusere arealbruk, anbefales omlegging til kunstgress på flere baner med gress/grus.
- Aktivitetsanlegget Aquarama utvikles i perioden.
- Idda Arena anbefales ferdigstilt med tilhørende utendørsanlegg i perioden.
- Arbeidet med etablering av hovedskytebane på Farvannet anbefales iverksatt.
- Anlegg som har startfinansiering anbefales å fullfinansiere.
- Handlingsprogram for aktivitet i perioden.
- Handlingsprogram for ordinære anlegg og nærmiljøanlegg i perioden.

Anlegg i kap.10.1. *Søknader til fylkeskommunen om spillemidler*, har del- eller fullfinansiering.

Anlegg i kap.10.2. *Langsiktige anleggsbehov*, har ikke finansiering.

Oppfølging av planen

Planen vil være politikernes og administrasjonens styringsverktøy for utviklingen innen feltet idrett og friluftsliv i perioden 2011-2014. Plandokumentet gjelder i 4 år, mens planens fireårige prioriterte handlingsprogram for ordinære anlegg og nærmiljøanlegg rulleres årlig, som del av rådmannens forslag til handlingsprogram.

Årlige budsjettforhandlinger er førende for de anlegg som det skal investeres i. Nye anlegg som blir gitt økonomiske bevilgninger blir lagt fortløpende inn i kap.10.2. Listene i kap.10.2. oppdateres, behandles politisk i bystyret, og fremmes årlig til fylkeskommunen som kommunens søknader om spillemidler. Dette skjer etter behandling i bystyret.

Vedlagte plandokument innehar forslag til prioritering av ordinære anlegg og nærmiljøanlegg i perioden (kap.10.1. og kap.10.3). Anlegg fra disse listene kan "hentes opp" og realiseres når og hvis det er ønskelig. Investeringer i ordinære anlegg og nærmiljøanlegg realiseres gjennom rådmannens årlige handlingsprogram.

Planen er tematisk, dvs. uten selvstendig juridisk hjemmel når det gjelder disponering av arealer. Planen må knyttes opp til kommuneplanens arealdel, øvrige kommunedelplaner og reguleringsplaner for å oppnå hjemmel.

Vedtak relatert til årlig behandling av handlingsprogram for ordinære anlegg og nærmiljøanlegg, samt gjennomføring av anbefalinger i handlingsprogram for aktivitet, er kommunens verktøy for å nå gitte mål og strategier i plandokumentet.

En av utfordringene i perioden 2007-2010, som også vil følge fremover, er den raske befolkningsutviklingen som gir et stort trykk på utvikling av kommunal infrastruktur. Nye anleggsinvesteringer må vurderes nøye i forhold til behov og flerbruksmuligheter.

Etter endelig behandling i bystyret vil planen bli trykt opp i farger med annen layout.

HØRINGSINNSPILL TIL REVISJON AV KOMMUNEDELPLAN IDRETT OG FRILUFTSLIV 2011-2014 – med kommentarer.

Plandokumentet lå ute til offentlig ettersyn i perioden 23.04 - 4.6.2010. Det kom inn 16 innspill til planforslaget.

1. Drangsholt og Grødum Velforening 28.4.2010

Det bes om at flerbrukshallprosjektet i Tveit realiseres snarest og senest med oppstart i 2012. Tidligere etablering av volleyballhall istedenfor flerbrukshall, har vist seg å være en grov feilvurdering. Det er i dag et skrikende behov. Det oppleves dessverre at Tveit gis lavest prioritet i enhver sammenheng når det er snakk om bevilgninger. Dette er uakseptabelt, og Drangsholt og Grødum Vel vil med dette gi beskjed om at nok er nok!

Kommentar:

Anleggsbehovet er innarbeidet i planen i kap.10.2. Langsiktige anleggsbehov 2011-2021. Resultat av årlig budsjettbehandling i bystyret er førende for oppstartstidspunkt.

2. Kystverket Sørøst 20.5 2010

Kystverket har ingen merknader til saken.

3. Brattvoll Heia Velforening 27.5.2010

Foreningen støtter forslaget til flerbrukshall på Tveit. Har betydning for å holde ungene i aktivitet i egen bygd, samt at anlegget vil være samlingssted for bygdene. Håper på bygging innen 2012.

Kommentar:

Anleggsbehovet er innarbeidet i planen i kap.10.2. Langsiktige anleggsbehov 2011-2021. Resultat av årlig budsjettforhandling i bystyret er førende for oppstartstidspunkt.

4. Sødal Terrasse Vel datert 31.5.2010

Velforeningen er overrasket og skuffet over at ingen av forslagene som ble gitt i første høringsrunde er imøtekommet i gjeldende planforslag. Mener dette er for dårlig. Området står foran en utbygging i størrelsesorden 220 boenheter. Tidligere forslag til dette planarbeidet er også fremmet til reguleringsplanforslag for boligutvikling i området, men møter her også liten velvilje.

Velet fremmer igjen noen av forslagene fra oppstartsuttalelsen. Pkt. 1 gjelder spesifikt Sødal Terrasse. Pkt.2 - 4 gjelder tiltak for Sødal Terrasse, Skaugo, Kokleheia, samt beboere i de inntil 220 nye boenhetene, snart vedtas utbygd i Kalkveien, Ringlebekklia og Kokleheia

1. Utbedring av atkomstmuligheter inn i Jegersbergområdet

Sødals eneste boligområde som søker til Jegersberg uten å ha atkomst inn i Jegers for andre enn de som er "lette på foten". Det bes om å vurdere utbedring av atkomsten fra toppen av terrassen og atkomsten halvveis nede i terrassen slik at disse begge får en standard som gjør tilgjengeligheten bedre for større brukergrupper enn i dag. I tråd med det som alle andre boligområder har. Hvis "dagsturhytte" ved Kyretjønn vil dette kunne bli mye brukte atkomster, særlig sett i sammenheng med elvepromenaden som dermed vil åpne for en rundturløype. Dette er i tråd med planens mål om å tilrettelegge for friluftsliv i nærområdene til boligområdene og å sikre den daglige bruken av naturen.

Kommentar:

Det er to atkomster til området, som velet viser til. Disse er gode for brukere som er gode til bens, men vanskelig med barnevogn og rullestoler. Terrenget er bratt og kupert slik at

universell utforming på traseen er vanskelig. Av hensyn til landskap og terreng anbefales dagens tursti opprettholdt. Dette er også et tema som er diskutert i flerbruksplan for Jegersberg, med samme konklusjon. Den universelle atkomsten til bydelsmarka er løst lengre nede i bebyggelsen. Flerbruksplanen er vedtatt i byutviklingstyret 2008.

2. Utbedring av Badeplassen på odden nede i Otra, samt elvepromenade.

Arealene mellom Torridalsvegen og Otra er i dag regulert til offentlig friareal. Mindre badeplass etablert på privat initiativ. Ønsker å utvide og ruste opp badeplassen og å utvikle hele odden til et opparbeidet friområde med grøntarealer (plen), sandvolleyballbane osv. Ser at kommunen er i forhandlinger om kjøp av areal, men kan ikke se at det er satt av midler til opprusting av dette viktige friarealet. Det må inn i prioriteringslista!

Kommentar:

Kommunen er i forhandlinger med grunneierne. Avtalen er ikke ferdig. Vi er enige i foreslåtte tiltak og legger inn disse i tabell, utenfor ramme, slik at tiltakene kan realiseres når planen blir realisert, dvs. når kommunen får råderett over friområdet.

3. 7'er bane med kunstgress i Smiedalen

Foreslår at grusbanen i Smiedalen rustes opp til kunstgressbane. Barna reiser til Kongsgårdbanen for å trene og spille fotball i dag. Om arealet skulle være for lite, kan banen med letthet utvides inn på det tilgrensede jordet. Alternativt kan det lages en mindre "flerbruksbane" med kunstgress basert på det arealet som ligger der i dag, dette muliggjør trening for de yngste i nærmiljøet.

Velet har bidratt til en mini-kunstgressbane i toppen av terrassen, som er mye i bruk. Barn og unge har selv tidligere tatt initiativ overfor velet for å få en slik opprusting av grusbanen. Vi ber om at dette vurderes på nytt – særlig sett i lys at det også skal komme inntil 220 nye boenheter i området.

Kommentar:

7'er bane er vurdert tidligere. Det er ikke plass til etablering av en slik bane, da anlegget vil komme for tett opp til nabohus. Området er derfor vurdert i samarbeid mellom idrettsetaten og parkvesenet til å være best egnet for 5'er bane.

Banen ligger godt til rette for kunstdekke, og dette er et mål for alle nye ball-løkker. Oppgradering kan vurderes i forbindelse med nye boliger, siden det ikke ligger midler inne pt. Tiltaket legges inn i tabell utenfor ramme.

4. Utvikle Smiedalen som lekeområde/vedlikeholde akebakke

Store arealer i Smiedalen er regulert til friareal og er i kommunens eie. Ingen vedlikehold der i dag. Anbefaler sterkt at gresset slås på høsten – da arealet mye kjøppere tilpasses muligheter for ake- og skiaktiviteter på høst/vinter. Velet foreslår at kommunene tar initiativ til å utvikle sine arealer i Smiedalen (gjerne også jordet som ligger brakk) til et leke- og aktivitetsområde, med for eksempel kunstgressbane, muligheter for å spille basket, akebakke, sykkelløyper, større klatreapparat osv. 220 boenheter forsterker behovet – utbyggerne til disse tomtene bør også bidra til et slikt prosjekt. Tilbudet bør utvikles i nært samarbeid med velforeningene og de nærmeste beboerne i området.

Kommentar:

Området som er regulert til friområde/akebakke eies av Smiedalen Borettslag og skal vedlikeholdes av disse.

5. Wilds Minne Skole v/elevrådet 31.5.2010

Elevene er stort sett fornøyde med forholdene på Lund. Likevel er det ting de ønsker seg: Det er ingen utendørs basket- eller håndballbaner på Lund; ønsker dette med asfalt eller kunstdekke.

Kommentar:

Det er utendørs håndballbane bak Odderneshallen. Det er også 2 utendørs basketballbaner utenfor Odderneshallen. Idrettsetaten har for øvrig erfaring med at disse anleggstypene blir lite benyttet og prioriterer ikke etablering av flere nye anlegg av denne kategorien. Ved opprusting av skolegården, vil tiltakene bli vurdert.

Det er en berge i skolegården hvor gresset er ganske så nedslitt. Ønsker nytt dekke der, gjerne slik det er på stadionbanene.

Kommentar:

Det har vært manglende/ingen vedlikeholdsrutiner for dette gresset, og dermed er det nedtrampet. Kan bli bedre ved at det vaskes og luftes, samt evt. tilføres noe ny/mer sand. Synes det er 3-5 år for tidlig å skifte. Anlegget er en del av skolens ansvarsområde. Elevrådet bes ta dette opp med skolens ledelse..

Stupetårn i Bertes har de hørt mange snakke om – håper det kommer snart.

Kommentar:

Planer foreligger, men må politisk behandles/godkjennes. Det er pr i dag ingen bevilgning til dette. Kostnadmessig ligger anlegget i størrelsesorden 4-5 mill og synliggjøres utenfor ramme.

Elevene har ofte gym på stadion, og mange går på friidrett. Dekket der er ikke så bra, ønskes skiftet.

Kommentar:

Friidrettsdekket på Kristiansand Stadion skal skiftes vår 2011.

Det har vært snakk om to 11-baner på stadion, og det er det mange som ønsker seg. Den kommer nærme skolen, viktig at det da ikke blir et høyt gjerde rett foran skolen.

Kommentar:

Ved eventuell utvidelse av banen, må vinduer på skolen sikres. Ballfangernett er vanlig å etablere.

I Marvika er det mye spennende skog. Det hadde vært topp om det ble lagt til rett for å kunne bruke områdene til skole/barnehage/fritid med f.eks. lavvo, gapahuk og lignende.

Kommentar:

Flere av friområdene i Marvika er godt egnet som lavo-område for skolene. Slike avtaler kan inngås med parkvesenet.

6. Fylkesmannen i Vest-Agder 31.5.2010

Vurdering: Planen har hatt et godt medvirkningsgrunnlag, det er lagt stor vekt på å trekke inn interesseorganisasjoner/vel/skoler/barnehager, så vel som at planen er utarbeidet på et bredt tverrfaglig grunnlag. Fylkesmannen ser på dette som særlig positivt i og med at det er et dokument som mange ulike grupper skal kunne forholde seg til.

Helse- og omsorgsavdelingen kommenterer at planen har et klart fokus på folkehelseperspektivet. RPR for barn og unge samt universell utforming er sterkt vektlagt, samtidig som planen også har fokus på utfordringen med å få eldre voksne i aktivitet. Dette ses på som en økende utfordring som det aktivt må jobbes videre med.

Miljøvern avdelingen peker på at viktigheten av at planen får en tilknytning til kommuneplanens arealdel med den hensikt å hjemle bruk av arealer til idrett og/eller

friluftsliv. I kap.5 er det gjort avveieringer om utvikling av gode utearealer i bynære omgivelser. At kommunen er bevisst på dette er svært bra. Det vil kunne forhindre fremtidige konflikter mellom utbygging og friluftsområder.

Etter ny plan- og bygningslov er det nå lettere å "ordne" den overordnede grønnstrukturen i byer og tettsteder. Dette har planen problematisert i kap.5,6 og 7. Miljøvernavdelingen mener at kommunen med lang kystlinje, store LNF-områder og forholdsvis konsentrert bebyggelse vil ha god bruk for denne soneringen mellom ulike arealformål for sammenheng i kommunens grønnstruktur. Dette kan bidra til å lette gjennomføringen av ulike tiltak/opparbeiding som skal tilfredsstillere ulike interesser.

Miljøvernavdelingen er positiv til kommunens fokus på å sikre areal til offentlige friluftsområder og mener at dette er et viktig arbeid i forbindelse med bevaring av strandsonen. Miljøvernavdelingen henstiller på at delplanens arbeid blir tatt videre i revideringen av kommuneplanens arealdel.

Kommentar:

Sammenheng mellom planene ivaretas ved samtidig revisjon.

Planen har i tillegg til tilrettelegging og organisering av arealer og for brukergrupper, et fokus på uorganisert aktivitet. Dette er positivt i og med at opplevelsen av ikke å være tvunget kan gi et incitament til å start med fysisk aktivitet.

7. Elgstien Vel 1.6.10

Formålet med planen er å sikre areal for lek og friluftsliv med spesielt fokus på barn og unge i alderen 6-19 år. Elgstien Vel ber om at den fristranda Naturistforeningen har fått bruksrett til i nabolaget ikke fornyes når bruksavtalen går ut i 2013. Man ber om at friområdet reguleres til vanlig bruk slik at vanlige beboere i området kan bruke strandområdet. Det har vært satt i gang flere tiltak med liten virkning på den uønskede sextrafikken ved Sømstranda på Søm. Barnepopulasjonen på Søm har økt de siste årene og vil øke ytterligere. De to strendene bør ses under ett og til bruk for allmennheten,

Kommentar:

Sømslandet har god dekning på tilrettelagte badestrender og friområder. Det er plass både til naturiststrand og tradisjonelle strender. Det er gjort tiltak for å skjerme eksisterende naturistområde, samt at det er ryddet en del vegetasjon for å unngå nevnte konflikter. Kommunen ønsker å videreføre naturiststranda.

Planen legger også vekt på å tilrettelegge for bruk av sykkel. Langs Sømsveien er det svært smalt og vinglete. Det bør legges til rette for sykkelsti langs sømslandet for å sikre trafiksikkerheten for myke trafikanter, samt øke tilgangen til grøntområdene og Sømsstrendene.

Kommentar:

Ligger inne i samferdselspakke 2 fra Randesundsheimen til Sømkleiva 2018 – 2022. Utvidet skulder fra Sømkleiva til Salbostadveien i samme tidsrom. (Trafiksikkerhetsplan under behandling)

En rundbane på Sukkevann vil være positivt også for oss i Elgstien og omegn som bruker området rundt Sukkevann aktivt.

Kommentar:

Det er startet opp arbeid med planlegging av rundløype rundt Sukkevann. Trasévalg og standard skal avklares i reguleringsplan som er under oppstart. Grunneiere og berørte velforeninger vil bli involvert i denne prosessen.

Det er nedfelt i planen at det kan/skal lages kyststi langs Sømslandet. Dette arbeidet bør intensiveres og sikres for gjennomføring.

Kommentar:

Kyststien langs Sømslandet er i hovedsak ferdig, jfr. plankartet. Gjenstående deler ligger foreløpig utenfor ramme.

8. Vågsbygd Vel 2.6.2010

Påpeker verdien av grøntstruktur og dens betydning for friluftsliv og folkehelse. Viktig med 100-meters skogen og grønne korridorer fra boligfelt og ut i naturen.

Tre områder fremheves fra velforeningen – det ble gitt innspill på disse under oppstartsarbeidet. I saksutredning av 24.02.10 til førstegangs behandling av dette plandokumentet, fremkom følgende fra kommunen:

1. Skyllingsheia

"Stien (opp til Skyllingsheia fra Jaktodden) er ikke spillemiddelberettiget, men bør utbedres. Foreløpig utenfor ramme. Delvis privat grunn som må erverves."

Vågsbygd vel anser dette som positiv støtte for sitt syn.

2. Auglandsbukta

"Fortsatt gjenstår finansiering av aktivitetsflater. Kunstisbane er ikke prioritert her, dette med bakgrunn i høye driftskostnader".

Velet ønsker nå at man vurderer is i plast som alternativ.

Kommentar:

Videre utvikling av Auglandsbukta skjer i hht. plan og delfinansiering fra omkringliggende utbyggingsprosjekter (spleiselag med kommunen) Plastisbane ligger ikke inne i planen. Det må vurderes om dette skal innarbeides i plan for "kirkeparken".

Is i plast er benyttet i mindre omfang andre steder. Anlegg for dette er omtalt i kap.10.4.2. i uprioritert oversikt over behov. Imidlertid er ikke anlegget prioritert nå, da ishull på Idda vil etableres i 2011.

3. Kyresundet

"Utbedring av ro ledene i Kyresundet er en større sak. Vurderes i kommunens plan- og utredningsprogram utenfor ramme".

Velet mener at de utbedringene som allerede er gjort fra kommunens side ved å bedre seilingshøyden under broa, er de mest kostnadskrevende tiltak. Velforeningen finner det uforståelig at ikke det som gjenstår; nemlig økning av dybden under broa – ikke kan bli utført slik at robåter og kajaker kan passerer både på flo og fjære. Skjønner ikke at det er "utenfor rammen".

Kommentar:

Dybden under broa er bedret ved at masser er gravd bort. Øvrige tiltak må hjemles i arealavklaring for området.

Rossevannsplanen etterlyses.

Kommentar:

Det er utarbeidet forslag til flerbruksplan. Intensjonen i denne er innbakt i kommuneplanen med hensyn på arealbruk, og forvaltningen skjer i medhold av denne.

9. Tømmerstø Velforening 2.6.2010

Velforeningen har følgende innsigelser til reguleringsplanen for angitt området på Tømmerstø generelt. Tømmerstø vel har følgende kommentarer:

Idrett og friluftsliv:

Bevare og forbedre rundløype rundt Sukkevann. Løypa bør gruses, ettersom det er stor slitasje på underlag.

Kommentar:

Se tidligere kommentar med hensyn til rundløype rundt Sukkevann. Løypa er under planlegging. Løypa vil bli etablert når reguleringsplan for trasé er avklart og vedtatt og det avsettes midler. Tiltaket vil være spillmiddelberettiget.

Etablere 1-2 badeplasser (viktig og haster)

Kommentar:

Det er planlagt flere badeplasser i Sukkevann og ved Tømmerstøveien 10. Disse tiltakene er ikke spillmiddelberettigede og ligger utenfor ramme i kommunens lister.

Velforeningen synes forslaget om å legge kunstgress på Kringsjøbanen er et bra tiltak.

Utvikle og forbedre antall gamle lekeparker, samt legge kunstgress på fotballbanen v/kvartalslekeplass i Tømmeråsen.

Kommentar:

Kommunale kvartalslek/løkker utbedres etter plan og tilgjengelig økonomi. Det vil imidlertid ta flere år å rekke over alle. Arealer for sandlek er velenes ansvar, men det kan søkes tilskudd. Andre løkker kan velet gjerne ta initiativ til å ruste opp, og kommunen kan da hjelpe med tilskudd og å søke spillemidler. Se også pkt.10 Slettheia.

Balløkkka i Tømmeråsen ble opprustet med nytt grusdekke, samt muligheter for basket ved søknad om spillemidler. Lekeplassen ble oppgradert i 2009 med noe nytt lekeutstyr. Balløkkka i Bordalen brukes til isbane ved hjelp av manuell sprøyting. Har "bu" for lagring/ tining av slanger. Lekeplassen oppgraderes i 2010 med nytt lekeplassutstyr. Begge løkkene ligger nærme Holte skole som har bane med kunstgress, bunge, skate og sandvolley, og er derfor ikke 1. prioritet.

Beholde Tømmerstø grendehus til et forsamlingslokale for beboere.

Kommentar:

Bygget er kommunalt og driftes av private i dag. Kommunal drift er under vurdering.

Tømmerstøveien 10 (Tømmerstøkrysset, området ned til vannet). Gjøre dette området tilgjengelig for beboere. Gjør oppmerksom på at dette er i 100-meters beltet – kommunen bør selv gå foran med et godt eksempel.

Kommentar:

To av byggene er innlemmet i kystleden og er i tillegg til bruk for skoler i området utenfor kystledperioden. Sjøbu skal rives slik at strandsonen blir mer tilgjengelig.

Trafikale forhold:

Flere boenheter vil skape økt trafikk og det etterlyses hvordan denne trafikkøkningen er tenkt avvirket.

1. Sykkel – og gangsti. Mangler i dag og mange barn må ferdes langs allerede trafikkert vei for å komme til skole, venner og fritidsaktiviteter.

Kommentar:

Henvendelsen ligger utenfor idretts- og friluftspanens områder og er oversendt ingeniørvesenet. Ligger inne i Samferdselspakke 2, fra Holteveien til Tømmerstøveien i perioden 2018-2022.

2. Tømmerstøkrysset: Et uoversiktlig og trafikkfarlig kryss pr. i dag som skaper mange farlige situasjoner. Mangler også fotgjengerfelt og skilter. Dosering også feil, slik at billister fra øst har redusert sikt før krysset. Det kreves at en langt bedre løsning for dette krysset må legges inn i reguleringsplanen.

Kommentar:

Det ligger ikke inne midler til dette i Samferdselspakke 2.

3. Parkering.: Flere boenheter, fastboende og ferierende, samt tilgang til friområder skaper økt behov for parkering. Stort problem i dag, mye parkering langs vei og lommer, noe som begrenser sikt og fremkommelighet. Derfor må flere parkeringsplasser utredes i forbindelse med reguleringsplanen.

Kommentar:

Det bør etableres flere P-plasser for friluftsbuk. Eksisterende ved Kongshavn har mulighet for utvidelse. Tiltaket er imidlertid ikke spillmiddelberettiget, men ligger i kommunens ønsker, utenfor ramme.

Det aller meste av strandsonen er privatisert – svært negativt. Det må være en forutsetning at det er tilrettelagt for tilgang til sjøen for alle skal bo her ute.

Kommentar:

Det arbeides med oppkjøp og tilrettelegging i strandsonen i Randesund. Foreløpig er det mindre arealer som er gjort tilgjengelig; Tømmerstøveien 10, Sjøbodvigen, men også større arealer som ved Skudeviga. Området ved Oddane er også under forhandling for allmenn bruk.

Det påpekes videre at kommunen ved salg av Tømmerstø Brygge har bidratt til ytterligere privatisering av strandsonen på Tømmerstø, både for fastboende, øyboere på Randøya og ca. 80 hytter på Herøya. Mange bor på Tømmerstø og mange vil flytte til i årene som kommer. Eiendommen kommunen har kjøpt er i utgangspunktet ikke stor. En utvikling av tomter vil sterkt begrense arealet og vanskeliggjøre fremkommelighet og hindre utvikling av friområdet. Gode muligheter for atkomst og parkering krever også areal.

10. Elevrådet v/Slettheia skole 2.6.2010

Elevrådet ga innspill til oppstartsarbeidet, og finner at det er feil kommentar i forhold til følgende:

Fotballbanen på den kommunale lekeplassen i Sandloveien: I merknaden står det at baner er renoverte og gruset. Ifølge elevrådet stemmer ikke dette. Det som er gjort de siste 40 årene av renovasjon, er ikke gjort av kommunen, men velforeningen. Denne har med egne midler og arbeidskraft bl.a. ryddet skog, laget akebakke, gruset rundt runsene og satt opp høyt gjerde bak målene. Velforeningen har ikke mulighet til å holde fotballbanen og elevrådet ber nå kommunen gå inn å sørge for at balløkket på den kommunale lekeplassen rustes opp og blir et levende møtested for de nærmere 100 barna i området.

Kommentar:

Se tidligere kommentar om opprusting av kommunale kvartalslek/løkker. Mange løkker er renoverte, men mange gjenstår fremdeles grunnet lave årlige bevilgninger/driftsbudsjett.

Kommunen er avhengig av at velene tar ansvar, og parkvesenet kan bistå med tilskudd og hjelp til søknad om spillemidler.

Løkka i Sandloveien har med jevne mellomrom fått ny subbus, samt at gjerdet er fikset. Siden området ligger på ei gammel myr, siger det. For å bygge kunstgress / kunststoffbane må det endres på grunnarbeidet. Løkka ligger internt i området og regnes som ei mindre løkke for nærmiljøet. Lekeplassen er fikset opp i samarbeide mellom velet og parkvesenet, der parkvesenet har kjøpt inn lekeplassutstyr samt påført sand. Løkka ved Gislemyrveien som ligger i nærheten ble renoveret i 2008 / 2009 med nytt dekke og gjerder.

11. Øvre Mosby Vel 3.6.2010

Velet er bekymret for å miste skolen. Det er sparsomt med nye tiltak på Mosby i foreliggende plan. En evt. flytting av skolen vil tappe bygda ytterligere for vitalitet og naturlige møteplasser. Velet har forslag til nytt tiltak:

Kulturhistorisk tursti.

Velet ønsker utvikling av en kulturhistorisk tursti fra Høllen/Nedre Mosby hvor det er spor etter det gamle kaianlegget til dampbåtene, forbi den gamle bebyggelsen og det gamle stasjonsområdet, forbi restaurert Høiebekk bru. Videre fra broa og langs bekken, forbi skolen og frem til fossen ved Snøgg. Fra Snøgg ser velet for seg at det kan bli atkomst til lunden som ligger mellom riksvegen og dammen. Her er det ønskelig med en liten park, hvor stien går videre til Høie fabrikk og turområdet som strekker seg videre opp i heia bak fabrikk. Velet mener Mosby som industribygd har en sterk kulturhistorie å vise frem og at det er på overtid å planlegge fremover hvordan Mosby vil fremstå. Dette vil kunne løfte bygdas identitet. Velet ønsker at det kan synliggjøres i kommunedelplanen for kommende periode og dermed danne grunnlag for søknad om midler, det vil da også bidra til mulighet for støtte fra lokalt næringsliv og andre stønadskilder.

Kommentar:

Kommunen har satt av midler til kjøp og istandsetting av dammene i Høievassdraget. Dette innebærer et stort løft i forhold til nærmiljøet og friluftsliv. Viktige områder langs Otra er regulert i plan for nedre del av Otra, der det er fokus på friområder, badeplasser, turstier og kulturminner.

12. Kristiansand Ski-og Skøiteklubb Oddersjaa 7.6.2010

Oddersjaa ønsker å få inn prosjektet "rulleskiløype på Kongsgårdjordene" i kommunedelplan idrett og friluftsliv. Det er akutt behov for en slik løype i Kristiansand. Klubben har høy aktivitet. Fra høsten 2010 har unge og voksne skiløpere ingen steder å drive rulleskitrening utenom stert trafikkerte veier. Primært mener klubben at det bør overføres midler som tidligere er avsatt til skianlegg på Spicheren til dette prosjektet. Det kan bety en rask og nødvendig realisering av rulleskianlegget.

Hvis dette realiseres muliggjøres også en samlokalisering med klubbhus for Oddersjaa ved Donn sitt klubbhus. Kongsgård Sykehus og Kløvertun er og interessert i å benytte denne type anlegg på dagtid for rullestoltrening. Dette er et anlegg som vil kunne nå mange brukergrupper.

Kommentar:

I plandokumentet er dette synliggjort og anlegget fremkommer i kap.101. Det er bevilget midler til prosjektering og etablering av rulleskiløype på Kongsgårdjordene. Løypa utformes slik at den også kan brukes av omkringliggende institusjoner for aktivitet og rehabilitering. Anlegget prosjekteres av parkvesenet i samarbeid med Oddersjaa og omkringliggende

institusjoner for felles flerbruk av løypa. Omdisponerte midler kr. 3,14 mill., fra tiltenkte skileikanlegg på Spicheren samt spillemidler, vil bli benyttet til anlegget.

13. Kristiansand Idrettsforening Friidrett (KIF) 7.6.2010

Klubben påpeker at friidrettshall er nevnt i uprioritert oversikt over behov for idrettsanlegg – utenfor ramme. NFIF og Kulturdepartementet har vedtatt nasjonalt løft for friidrettshaller og NFIF har et prekært ønske om å få på plass en hall i Kristiansand, mellom Stavanger og Oslo hvor det nå er under utredning denne type haller.

Om det er konkrete planer om bygging vil ordningen med programsatsningsmidler trolig fortsette inn i neste NIF-periode, noe som vil si at man har frem til 2014 å få realisert planene. Kristiansand er i samme periode definert som et pressområde, noe som vil bety ytterligere støtte fra NIF. Totalt vil dette kunne bety nær 20 millioner i ekstra bevilgning, slik at det totalt sett kan oppnås 30 millioner i offentlige bevilgninger/tippemidler. Totalkostnad for en hall er, med bakgrunn i pågående prosjekter i resten av landet, estimert til 60-90 millioner.

Aust- og Vest- Agder idrettskretser og de respektive friidrettskretser har friidrettshall i regionen som topp-prioritering for perioden frem til 2014. Saken er og blitt luftet i Knutepunkt Sørlandet.

Det er enighet i både kommune, idrettskrets og friidrettskretser at en hall bør lokaliseres i Kristiansand – og per i dag utpeker Gimlebanen seg som beste alternativ. Universitet er ifølge KIF, positiv til dette.

Med støtte fra idretts- og Friidrettskretser på Agder, ber klubben om at planene om friidrettshall flyttes til avsnitt for prioriterte anlegg i perioden 2011-2014, da dette vil være avgjørende for å få videreført ordningen med programsatsningsmidler frem til 2014.

Kommentar:

Friidrettshall er innarbeidet i kap.10.2.2. Langsiktige anleggsbehov - idrettsanlegg 2011 – 2021, utenfor rammen. Anlegget vil bli søkt fremmet i kommunens handlingsprogram senere i perioden. Kommunen anslår kostnadene til en friidrettshall til reelt å beløpe seg til 100-110 millioner kroner.

14. Kristiansand Idrettsråd 9.6.2010

Styret i Kristiansand idrettsråd (IR) har behandlet kommunens forslag til kommunedelplan for idrett og friluftsliv 2011-2014. IR synes planen er omfattende og god, og at prosessen som har vært fulgt har involvert IR og idretten på en god måte.

Innspill til planen:

Problemstillingen omkring eldrebølgen ble tatt opp i drøftingsmøte mellom IR og representant for prosjektgruppen. I vurderingen av fremtidig kapasitet i idrettsanleggene må det tas høyde for økende del eldre befolkning. Fremtidens eldre vil i tillegg ha større aktivitetsnivå enn tidligere. De vil ha behov for idrettsanlegg for å utøve sine aktiviteter. IR savner en vurdering av de utfordringer eldrebølgen vil føre med seg på anleggssiden og planer for hvordan disse utfordringer skal løses.

Kommentar:

Problemstillingen og utfordringene er omtalt i kap.4.2, kap. 5.2.1, kap.7.1.1 og kap.7.2. Å holde eldre i fysisk aktivitet så lenge som mulig, er svært formålstjenelig for det offentlige og samfunnet som helhet. Flere bidragsytere fra både offentlig og privat virksomhet, bør utvikle nye tiltak for å møte behovet for fysisk aktivitet hos eldre Tilgjengelige arenaer ute og inne, samt sosiale lavterskeltilbud i fysisk aktivitet for denne gruppen, er tiltak som må utvikles over tid og dette må videreutvikles.

Kommunale idrettsanlegg etableres med tilskudd fra statlige spillemidler. Det er pr. i dag primært barn og unge som er hovedmålgruppe. Anleggskapasiteten er en utfordring, da skole og idrett tar det meste av tiden i eksisterende anlegg. Noe ledig tid på dagtid benyttes i dag til aktivitetstiltak for eldre. Planlegging av flere aktivitetsrom i nye haller kan bidra til bedre tilgjengelighet for denne gruppen. Eventuell etablering av Aquarama vil åpne muligheten til å utvikle nye aktiviteter for eldre, da anlegget er tiltenkt å ha arealer til bl.a. aktivitet nettopp for denne gruppen.

1/3 av den voksne befolkningen er inaktive, under 20 % oppfyller kravene til 30 min. fysisk aktivitet daglig, mens 76 % uttaler at de faktisk er interessert i å bli mer aktive. Godt utbygde anlegg for den voksne del av befolkningen, samt gratis tilgang til disse vil være vesentlig for å bedre denne statistikken.

Kommentar:

Det er politisk vedtatt at barn og unge skal prioriteres i idrettsanleggene. Gymnastikkundervisning på dagtid og organisert idrett for barn og unge på ettermiddag- og kveldstid, gir omtrent fullt belegg i eksisterende anlegg. Barn, unge og voksne i idretten har gratis trening på anleggene i dag. Bedriftsidretten betaler for trening.

Tall fra Helsedirektoratets rapport "Fysisk aktivitet blant voksne og eldre i Norge"(2008-2009) viser at hele 79 % av voksne mellom 20 og 85 år driver med turgåing, mens den nest mest populære aktiviteten sykling /spinning drives av 34 %. Videre er det kun 10 % som driver med ballspill. Det betyr at satsning på friluftsliv vil nå ut til en langt større målgruppe, selv om det selvfølgelig er behov for mer halltid til organisert aktivitet for voksne.

Markagrensen må ivaretas. Markagrensen må ligge fast, og må bl.a. ikke bygges ned av andre idrettsanlegg. Marka er et sentralt aktivitetsanlegg i seg selv. Viktig å bevare markagrensen i særdeleshet i nærområdene til de bydeler hvor det planlegges boligutbygging.

Kommentar:

Det er sterkt fokus på markagrensen i kommuneplanen og i planen for idrett- og friluftsliv. Viktige markaområder vises med hensynsone friluftsliv i forslag til ny kommuneplan. Viktig at markaområdene ligger fast over flere planperioder. Ordinære idrettsanlegg er i strid med markadefinisjonen og plasseres ikke i marka, men gjerne i markas randsone.

En av forutsetningene i planen – gratis trening for barn og unge – er ikke gjennomført i praksis. Det heter til og med i planen at treningstid på kommunale anlegg ikke er avgiftsbelagt for barne- og ungdomsidretten (side 15 og 69). Dette er positivt feil. Idrettens treningsbehov har endret seg, og det som var ordinær trening for 10 år siden og som vi forstår ligger til grunn for dagens praksis, holder ikke mål i dag. Gratis trening må innbefatte all trening. Dagens praksis er svært tyngende for flere idrettslag, herunder hallidretter. Praksisen innebærer dessuten ulik behandling av idrettene, og det er uheldig.

Kommentar:

Det politiske vedtaket om gratis trening gjelder for barn og unge mellom 6 og 19 år. Vedtaket praktiseres imidlertid også for alle seniorlag i kommunen (med unntak av elitelaget til Start og bedriftsidretten). For idrettshallene må det betales 125 kroner per time i 2010 for trening "off season", - det vil si mellom 1. mai og 20. august. Dersom det politiske vedtaket skal etterleves 100 %, vil det bety innføring av treningsavgift for voksne utøvere (seniorlag). Selv om det da vil være gratis også med sommertrening for barn og unge i idrettshallene, antas det at den totale økonomiske belastningen for klubbene vil bli større ved en slik ordning.

Behandling av betalingssetser hører hjemme i handlingsprogrammet og vurderes årlig. Om meldt behov skal imøtekommes må økonomien til idrettsetaten styrkes.

Utover betaling for bruk av haller i sommerhalvåret krever kommunene også andre avgifter av idrettslagene, herunder betaling for brøyting av baner vinterstid og betaling for bruk av flomlys. IR mener slike avgifter bør bortfalle slik at trening på kommunale anlegg faktisk blir fri for avgifter. IR savner en beskrivelse og vurdering av dette i planen.

Kommentar:

Avtale om betaling for brøyting av kunstgressbaner ble inngått etter massivt press fra fotballklubbene i kommunen. Store investeringer var nødvendig for anskaffelse av materiell. Investeringene ble gjort med bakgrunn i disse avtalene.

Flomlysavgiften (55 kroner per time i 2010) ble innført for at klubbene skulle bestille vintertreningstid etter behov og ikke etter ønske. I ettertid har idrettsetaten fått betydelig færre klager fra publikum på baner uten aktivitet, - men med flomlyset på.

Behandling av betalingssatser hører hjemme i handlingsprogrammet og vurderes årlig. Om meldt behov skal imøtekommes må økonomien til idrettsetaten styrkes.

Anleggsutbyggingen må ikke bare ta høyde for økt befolkning i Kristiansand, men også økt aktivitet i befolkningen. I planutkastet, side 27 fremgår eksempelvis at den anbefalte utbyggingstakt av flerbrukshaller ikke gir rom for styrking av aktivitetsmulighetene. IR mener planen bør inneholde tiltak for økt utbygging.

Kommentar:

Med flerbrukshall på Havlimyra ferdig i 2010, flerbrukshall på Idda ferdig i 2011 og 2 hallenheter på Marinetomta i 2013, har Kristiansand kommune bygget i gjennomsnitt én idrettshall per år i 10-års perioden. Dette er enestående i norsk målestokk. Det er imidlertid viktig å se sammenhengen mellom aktivitetsomfang og anleggsmasse for å vurdere nye behov. Kommunen holder tritt med befolkningsutviklingen og parallell utvikling i idretten med gjeldende utbyggingstakt, men klarer ikke å imøtekomme behov for ytterligere kapasitetsøkning. Planen skal imidlertid være realistisk med hensyn til økonomi (Ref. veileder: Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet.2007).

IR savner en vurdering av hvilke ambisjoner Kristiansand skal ha mht. å få etablert nasjonalanlegg eller andre anlegg for internasjonale mesterskap og konkurranser.

Kommentar:

Kommunen anser at anlegg for barn og unge i breddeidretten, er det vesentligste å prioritere å etablere. Internasjonale mesterskap og konkurranser er uten tvil attraktivt for Kristiansand som by, men anlegg som skal imøtekomme de krav og standarder som her settes, vil i stor utstrekning bli svært kostbare å etablere. Norge har kun et fåtall nasjonalanlegg.

Alle idrettsanlegg i Kristiansand bygges etter de krav og spesifikasjoner som Kulturdepartementet setter til enhver tid. Ny idrettshall i Aquarama vil tilfredsstillere krav til nasjonale arrangement i håndball, volleyball og basketball.

Ny isarena på Idda vil tilfredsstillere kravene til nasjonale mesterskap i bl.a. ishockey.

Kristiansand Stadion rustes opp i 2011, slik at anlegget kan avvikle arrangement for friidrett på nasjonalt nivå.

Med henhold til konkrete prosjekter og tiltak har IR følgende ønsker:

- Hall nr. 2 i Randesund skal ferdigstilles i 4-årsplanen
- Hall i Tveit skal realiseres i 4-årsplanen

Kommentar:

Behovet for idrettshaller er størst på østsiden av byen og dette gjenspeiles i dokumentet. Disse to hallene foreligger i kap.10.1 og 2. Hall nr. 2 i Randesund har prosjekteringsmidler i 2014. Hall i Tveit har ingen midler i perioden. Resultat av årlig budsjettforhandling i bystyret er førende for oppstartstidspunkt..

- Bassengkropp fra midlertidig svømmehall på Gimle settes opp som permanent hall i Vågsbygd
- Plasthall som benyttes til midlertidig svømmeanlegg settes opp som sandvolleyballarena i 2013.

Kommentar:

Vurdering av disse to tiltakene vil bli gjort i det kommunale arbeidet med handlingsprogrammet for 2013.

- Rundløype rundt Sukkevann ferdigstilles i perioden.

Kommentar:

Rundløype rundt Sukkevann planlegges i perioden. Finansiering av opparbeidelse ligger foreløpig utenfor ramme og fremmes når planen foreligger.

- Planlegging av interkommunal friidrettshall igangsettes straks.

Kommentar:

Det prioriteres å ferdigstille rehabilitering av Kristiansand stadion før tiltak iverksettes i forhold til interkommunal friidrettshall.

- Det bør satses på nye idretter for å gi et bredere aktivitetstilbud. Som eksempel kan nevnes frisbee.

Kommentar:

Frisbee utøver sin idrett på Egsjordene i dag. Alternativ lokalisering vil bli vurdert. Kommunens primæransvar er å planlegge, bygge og drifte idrettsanlegg. Idrettsklubbene har ansvar for organisering og gjennomføring av idrettsaktivitetene. Kommunen mener at det satses på anlegg for nye idretter, nettopp for å stimulere til et bredere aktivitetstilbud, eksempler her er bane for amerikansk fotball på Karuss, treningslokaler for dojo på Idda, lokaliteter for dans på Idda, ishockey/kunstløp/kjelkehockey/curling på Idda, hovedskytebane på Farvannet, bane for baseball på Dønnestad med mer.

15. Vest-Agder Fylkeskommune, v/Plan- og miljø 17.6.2010

Fylkeskommunen har utarbeidet eget saksfremlegg med forslag til vedtak, til følgende behandling:

Hovedutvalg for samferdsel, areal og miljø, 25 august 2010

Hovedutvalg for kultur og utdanning, 16. september 2010.07.

Fylkesrådmannens forslag til vedtak:

1. Fylkeskommunen mener at kommunedelplanen for idrett og friluftsliv er god og gjennomarbeidet og at den tilfredsstillende minstekravene til denne typen planer.
2. Fylkeskommunen gir råd om å konkretisere målet med planen.
3. Fylkeskommunen gir råd om å øke satsingen på inaktive og eldre.
4. Fylkeskommunen viser for øvrig til vurderinger og innspill i saksfremstillingen.

Vedtaket til saken vil følge denne saken.

For å sikre at planen tilfredsstillende Kulturdepartementets minstekravliste til innhold, har fylkeskommunen fått delegert myndighet fra KUD til å godkjenne plandokumentet. Gjennom dette oppnår man at planen blir et godt grunnlag for å kunne søke spillemidler.

Prosessen med revisjon av kommunedelplanen er samordnet i tid med utarbeidelse av ny kommuneplan. Det er derfor viktig at visjoner, mål og strategier fra kommuneplanarbeidet gjenspeiles i plan for idrett og friluftsliv.

Fylkeskommunens vurderinger

Planens oppbygging:

Planen fremstår som et omfattende og godt gjennomarbeidet dokument. Den tilfredsstillende også de minstekrav som KUD har satt. Ut fra dette vil planen kunne være et godt grunnlag for arbeidet med idrett, idrettsanlegg og friluftsliv.

Planens mål:

"Befolkningen får gode opplevelser og oppnår bedre helse, trivsel og livskvalitet gjennom godt tilrettelagte idretts- og friluftstilbud" – er kommunedelplanens mål. Etter fylkeskommunens vurdering er dette målet lite konkret og vanskelig og etterprøve. Fylkeskommunen gir derfor råd om at planens mål gjøres mer konkret. Eventuelt kan det legges opp til konkretiserte delmål. Målbare mål kan for eksempel være maksimalt antall innbyggere pr. flerbrukshall, antall kunstgressbaner, antall km med sentrumsnære turløyper i ulike kategorier, antall dekar sikrede friluftsområder, prosentvis reduksjon i andel inaktive osv.

Kommentar:

Foreliggende plandokument har opprettholdt samme hovedmål som i tilsvarende plandokument for 2007-2010. Delmål konkretiseres i stor grad gjennom kommunens eget årlige handlingsprogram. Eksempelvis økning i antall timer til rådighet i haller/baner nyttes i idrettsetatens årlige kommunale handlingsprogram som målindikator.

Kommunen oppfatter at de eksempler som fylkeskommunen oppgir, for eksempel antall kunstgressbaner, er virkemidler for å oppnå bedre helse, trivsel og livskvalitet blant innbyggerne. Målbare indikatorer for dette er lite tilgjengelig i dag.

Periodemål og virkemidler foreligger i kap.2.3 og kap.2.4., samt at i kap.10.2. fremkommer de viktigste behov for nye anlegg i perioden. Alt dette er målbart i etterkant. I plandokumentet rapporteres det fast på resultatvurdering i kap.3.

For eksempel er utarbeidelsen av Normaler for utomhusanlegg i inneværende periode, et virkemiddel som bidrar til å styrke kvaliteten i utvikling av utendørs aktivitetsarenaer, da det settes krav til funksjon og fysisk utforming av kommunalt eide utomhusanlegg, samt til andre anlegg der det stilles krav om godkjent utomhusplan.

Handlingsprogram for anlegg rulleres årlig og vedtas i bystyret. Kommunens økonomi og nye investeringer foretas i årlige budsjettbehandlinger i perioden. I kommunen rapporteres det 3 ganger årlig på økonomi. Disse beslutningene er styrende for aktivitetsnivå og investeringsnivå i kommunen.

Periodemål som stod på side 15 er flyttet frem til oversikten over visjon, mål og målgruppe på side 8 i plandokumentet.

Målgruppe:

Fylkeskommunen er enig i at barn og unge er en viktig målgruppe, men det bør også settes ekstra fokus på andre viktige grupper. Det gjelder da spesielt unge som slutter eller faller utenfor organisert idrett, inaktive, eldre og minoriteter.

Kommentar:

Planens hovedmålgruppe er barn og unge, hvilket er i tråd med gjeldende føringer fra Kulturdepartementet. Dette opprettholdes av kommunen. Fylkeskommunen peker på sentrale utfordringer for storsamfunnet. Kommunen kan ikke ta ansvar fullt og helt for disse

utfordringene, men er avhengig av at andre samfunnsaktører også bidrar. Kommunens hovedoppgave er å tilrettelegge/etablere areal og anlegg slik at det gis rom for utøvelse av så mye aktivitet som mulig. Aktivitetene må i størst mulig grad være styrt og initiert av det frivillige organisasjonssystemet.

Idrettsorganisasjonene må selv utarbeide strategier, tiltak og organisasjonsformer for hvordan de best kan holde barn og unge i idretten over tid. Kommunen yter bl.a. årlig en bevilgning på ca. kr. 0,5 mill til Storbytiltak innen idretten. Dette skal bidra til at klubbene kan etablere målrettede tiltak for inaktive barn og unge, barn og unge med problemadferd/risikogrupper, samt innvandrere. Det har bl.a. i regi av dette tiltaket, over flere år blitt tilbudt svømmeopplæring for kvinner med minoritetsbakgrunn av en av byens svømmeklubber.

Det er flere organisasjoner som også har tiltak i forhold til fysisk aktivitet. For eksempel: Midt-Agder Friluftsråd tilrettelegger for integrering og opplæring av minoritetsgrupper i norske friluftstradisjoner. Bl.a. gjennom egne minoritetsturer i hele regionen. Kristiansand og Oppland Turistforening har flere tiltak for både barn og unge, samt eldre.

Helse- og sosialsektoren tilbyr ulike tiltak for inaktive og andre risikogrupper. Eldre er omtalt tidligere under innspill nr.14. Minoriteter skal i så stor grad som mulig få sine tilbud om fysisk aktivitet innen de ordinære idrettsaktivitetene. Personer som har et tilbud innen psykiatri, gis tilbud om ulike aktivitets og idrettstilbud i bl.a. kommunal regi – dette har vært gjennomført over en 10-års periode og kommunen har 2 fulle stillinger til dette arbeidet, samt at det er treningskontakter, fritid med bistand, med mer..

Kommunen bidrar i dag med mange tilrettelagte aktivitets tilbud for ulike grupper. Flere sektorer er involvert og har ansvar for fysisk aktivitet for disse. Dette arbeidet har fokus, men har nok ikke vært synliggjort godt nok. Det er nå innarbeidet og dokumentert mer av dette arbeidet i plandokumentet i kap.4 og i kap. 9.

Frafallet i organisert idrett er stort i aldersgruppen 15-19 år, og fylkeskommunen oppfordrer derfor kommunen til å legge en strategi for hvordan dette frafallet kan reduseres. Det bør også legges større vekt på aktiviteter for dem som ikke omfattes av organisert idrett. Dette gjelder både barn, unge, voksne og eldre.

Kommentar:

Det vises til tidligere kommentar om ansvarsfordeling mellom idrett og kommunen. Aktiviteter for uorganiserte er vanskelig å organisere. Kommunen bidrar med tilgjengelige areal og anleggsutbygging. Dette er virkemidler for å oppnå mer fysisk aktivitet. Kommunens bidrag i denne sammenheng vil være etablering av nye innovative anleggstyper som ishockey, curling, amerikansk fotball med mer. Dette vil forhåpentligvis skape aktiviteter som vil bidra til å trekke flere nye brukergrupper til denne type anlegg. Kommunen bidrar også til å styrke tilbudet til barn og unge bl.a. gjennom sitt årlige bidrag til storbymidler til idretten. "Åpen hall" er et tiltak som er under vurdering igjen. Fritidsetaten Øst og Vest har mange tiltak som er relatert til fysisk aktivitet for barn og ungdom som er uorganiserte. Det er blant annet klatring, skating, tur- og friluftsgupper, skigrupper med mer.

Ytterligere styrking av økonomi vil være nødvendig om kommunen også skal organisere og drifte tilbud til barn, unge, voksne og eldre som ikke deltar i organisert idrett.

Kommunen har allerede tiltak som retter seg mot eldre, for eksempel "Opp av godstolen" men fylkeskommunen gir likevel råd om at kommunen retter et enda større fokus på eldre og inaktive.

Kommentar:

I plandokumentet belyses behovet for økt aktivitet for disse gruppene og de utfordringer som er relatert til dette. Mange voksne og eldre som er inaktive, evner å kunne nyttegjøre seg av eksisterende tilbud eller via tilgjengelige utendørsarenaer/areal. Imidlertid er det behov for et økt antall ulike lavterskeltilbud som kan bidra til økt egenaktivitet.

Ytterligere anleggsutvikling og økning i lavterskeltilbud i kommunal regi, vil kreve økning i økonomi.

I et folkehelseperspektiv er det svært uheldig at en stor andel av landets befolkning havner i kategorien inaktive og mange av disse er eldre. Kommunen har allerede tiltak som retter seg mot eldre, men fylkeskommunen gir likevel råd om at kommunen retter et enda større fokus på eldre og inaktive. Tall fra Helsedirektoratet viser at kun 20 % av voksne mellom 20 og 85 år tilfredsstillende anbefalingene om minimum 30 min. moderat aktivitet daglig. Kommunene har en jobb å gjøre når det gjelder å få opp aktiviteten blant voksne. I så måte er det viktig at det legges opp til lavterskeltilbud som kan nå ut til mange. Fylkeskommunen anbefaler da at det fokuseres på friluftstiltak som f.eks. rundløyper i nærmiljøet. Kommunens satsing på grønne løyper og grønn tur er eksempler på gode tiltak.

Kommentar:

Kommunen jobber fortløpende med utvikling av løypenett, bedre tilgjengeliggjøring av arealer med mer, samt planlegging, videreutvikling og etablering av idrettsanlegg. Dette er virkemidler for å stimulere til økt fysisk aktivitet, bedre trivsel og utjevning av sosiale forskjeller. Ikke minst skal det bidra til å gjøre det lettere for folk å ta vare på egen helse og ta de riktige valgene (St. melding nr. 16 (2002-2003) Resept for et sunnere Norge).

Ytterligere anleggsutvikling og økning i lavterskeltilbud i kommunal regi, vil kreve økning i økonomi.

Kart:

Temakartet til planen gjør det lettere å synliggjøre hvilke områder som ikke bør nyttes til andre formål. For at kartet skal fungere som et arbeidsverktøy, bør imidlertid kartets lesbarhet forbedres. Spesielt linjetemaene som angir lysløyper, kyststi, bydelsgrense og markagrense bør vises tydeligere.

Kommentar:

Kartet er utbedret med hensyn til lesbarhet.

Erverv av friluftsområder:

Fylkeskommunen er svært positive til at kommunen fremdeles har et stort fokus på sikring av areal til friluftsmål. Mange av de sikrede friluftsområdene er mest benyttet om sommeren. Med tanke på at mange er mindre aktive om vinteren, gir fylkeskommunen råd om at det legges vekt på sikring av områder som også vil fungere som turområde i vinterhalvåret, fortrinnsvis nært boligområder eller i tilknytning til kyststien.

Kommentar:

Prioriterte områder for sikring ligger i all hovedsak i nærmiljø, til bruk hele året.

Fylkeskommunen er enig i at kommunen spesielt bør se på muligheter for erverv av areal i Randesundsområdet.

Kyststien:

I kommunen er det en rekke mindre friluftsområder som i første rekke er i bruk om sommeren. Den begrensede størrelsen på områdene, gjør at der mindre egent for turgåing resten av året. Fylkeskommunen gir derfor råd om at kommunen ser på mulighetene for å

koble sammen disse områdene med stier/turveier. Kyststien vil kunne bedre dette, det er derfor viktig at det blir en fortgang i arbeidet med å få på plass denne.

Kommentar:

Kyststien skal foruten å være en sammenhengende turløype også binde sammen friluftsområder og gi atkomst til disse. Dette er beskrevet i plandokumentet og det er ingen uenighet i dette.

Det er behov for en oppgradering av kyststien som går fra Søgne til Lillesand. Det legges derfor opp til at fremtidig trase skal etableres fortløpende gjennom rekkefølgekrav til regulering. Det er behov for oppgradering og bedre merkning av kyststien på flere strekninger som ikke nødvendigvis vil kunne omfattes av rekkefølgekrav. Fylkeskommunen gir derfor råd om at dette tas inn i handlingsprogrammet for kommende periode.

Kommentar:

Det er fokus på kyststien både i kommunedelplanen og i kommuneplanen. Traseen er kartfestet og etableres fortløpende i forbindelse med ordinært planarbeid. Utenfor områder med utbygging må stien etableres innenfor rammen av avtaler med grunneiere og kommunal økonomi.

Prioritering av anlegg:

Den prioriterte listen for spillemidler består stort sett av idrettsanlegg av ulik karakter, satsningen har ført til en god dekning i kommunen. Denne type anlegg retter seg i første rekke mot dem som er med i organisert idrett, og i stor grad barn og unge opp til 15-års alder. Antall voksne som driver med idrett er forholdsvis lavt. Når det gjelder friluftsliv er tendensen annerledes. 79 % av voksne mellom 20 og 85 år driver med turgåing, mens nest mest populære aktiviteten sykling/spinning drives av 34 %. Kun 10 % driver med ballspill. Dette betyr at en satsning på friluftsliv vil nå ut til en langt større målgruppe, og i et folkehelseperspektiv er dette viktig. Fylkeskommunen gir derfor råd om at kommunen satser langt sterkere på tilrettelegging for friluftslivsaktivitet.

Kommentar:

Kommunen er enig i at det bør satses sterkere på tilrettelegging for friluftslivsaktivitet. Planen inneholder en rekke forslag til tiltak, de fleste ligger imidlertid utenfor ramme. Investeringstakt blir avgjort ved årlig budsjettbehandling.

Det er en nasjonal satsning for å legge til rette for friluftsliv i nærmiljøet, også kommunen har en strategi knyttet til dette. Fylkeskommunen råder i den forbindelse kommunen til å satse mer på turveier nært der folk bor. I planen sies det at kommunen har fokus på etablering og utbedring av turveier/turstier. Etter fylkeskommunen vurdering gjenspeiles ikke dette i handlingsprogrammet. Det ligger en rekke turløyper inne på listen over langsiktig behov for nærmiljø- og friluftsanlegg, men disse er ikke prioritert. For å få fortgang i utbyggingen, gir fylkeskommunen råd om at flere turløyper flyttes opp på prioritert liste for spillemidler.

Kommentar:

Tiltakene flyttes opp i prioritert liste når det foreligger kommunal bevilgning til gjennomføring.

Sykkel:

Fylkeskommunen har i samarbeid med Midt-Agder friluftsråd satt i gang et prosjekt for å tilrettelegge for tursykling i regionen. I dette arbeidet har det blitt signalisert fra Kristiansand kommune at prosjektet fokuserer for lite på sykkelruter rundt Kristiansand. Fylkeskommunen oppfordrer derfor kommunen til at det i kommunedelplanen legges en strategi for hvordan man kan legge til rette for tursykling. Man bør da se på hvordan sykkel kan benyttes som fremkomstmiddel for å komme seg til fri/friluftsområder, grøntkorridorer, parker osv. Videre gir fylkeskommunen råd om å se på muligheten for en oppgradering av hovedturløypa slik at den kan benyttes av syklister. En hovedturløype som også kan benyttes av syklister, vil kunne gi økt bruk om sommeren, noe som fylkeskommunen anser som positivt.

Kommentar:

Strategi for tursykling må innarbeides når Sykkelpånen skal revideres. Kommunen arbeider med oppgradering av hovedløypa for også å imøtekomme tursykling, foreløpig prioriteres den kommunale delen av løypa. Oppgradering av den private delen av løypa må avklares med grunneierne.

Skilting og infotavler:

Det pekes flere steder på at behovet for skilting og infotavler i friluftsområder, eks. bymarka. I kap.3.3. Handlingsprogram for aktivitet – status sies det imidlertid at skilting i friluftsområder ikke vil videreføres. Fylkeskommunen mener dette er uheldig. Skilting og infotavler er en viktig del av tilretteleggingen av friluftsområder og det gis derfor råd om at dette videreføres. Det oppfordres til bedre skilting av kystveien, bedre skilting av atkomst til friluftsområder, infotavler om natur- og kulturminner osv.

Kommentar:

God skilting er et godt virkemiddel for å øke aktiviteten, da det gir trygghet når en ferdes i ukjent område/terreng. Det er satt opp infotavler ved de største friluftsområdene. Det er nok en misforståelse at info ikke vil bli videreført. Infotavler og veivisere er viktige for å synliggjøre friluftsområdene og vil bli videreført. Veivisere suppleres fortløpende i samarbeid med bydelenes løypelag og parkvesenet. Infotavler krever mer ressurser og vurderes i årlige rulleringer av handlingsprogram.

Forskning på anlegg:

Planen nevner en del forskning i forhold til idrett og fysisk aktivitet, og det sees som positivt at kommunedelplanen fungerer som et oppslagsverk for dette. Det stilles imidlertid spørsmål om man bør se nærmere på forskning på idrettsanlegg. Eksempelvis publikasjoner fra Lokale- og Anlægsfonden i Danmark. Fylkeskommunen vil derfor utfordre kommunen til å tenke modernisering av idrettsanleggene ved bruk av anleggsforskning fremover. Fylkeskommunen vil være behjelpelig med rådgivning.

Kommentar:

Henvisninger til forskningsresultat er benyttet som kildeunderlag og dokumentasjon for de faktaopplysninger som fremkommer i dokumentet. Danmark er gode på design og utvikling av spennende anlegg. Nytenkende og kreative løsninger som innbyr til ulike aktivitetsformer/idretter og ulike aldersgrupper ser man og mye av. En del av løsningene er i en viss grad ganske arealkrevende.

Kulturdepartementets føringer nyttes som rettesnor både i forhold til krav, form og innhold når anlegg skal bygges her. Kommunen vil påpeke at etableringen av Idda ishall og Aquarama, er anlegg som kan bidra til utvikling av nye samhandlingsfunksjoner mellom ulike aktiviteter og brukere. Å etablere nyskapende anlegg som har en utforming og en funksjonalitet som kan fremme aktivitet, sosial integrering og nettverksbygging, er en viktig utfordring fremover.

Folkehelse:

I forslaget til kommunedelplan for idrett og friluftsliv i Kristiansand kommune er folkehelseaspektet ved allsidig idrett og friluftsliv vektlagt på en god måte. Den største utfordringen er knyttet til de grupper i befolkningen som har svak sosioøkonomisk status der mangel på fysisk aktivitet kan føre til unødig sykdom. Det er helt nødvendig å legge til rette for at utsatte grupper blir møtt med tilrettelagte tilbud som matcher deres situasjon. Dette må gis konkret uttrykk i handlingsplanen der retorikken om utfordringene innen sosial ulikhet i helse møtes med konkrete tiltak som kan gi nødvendig handling i en til dels vanskelig livssituasjon. Det anbefales derfor at kommunen utarbeider en høyrisikostrategi som sikrer gode tiltak for sosioøkonomiske utsatte grupper. Tilsvarende ser fylkeskommunen positivt på den betydelige vekt som legges i et universelt tilrettelagt friluftsliv også i urbane strøk. De

grønne korridorer med direkte og enkelt tilgang til grøntområder er av uvurderlig verdi for befolkningens helse.

Kommentar:

Kommunen har flere tilrettelagte tilbud for ulike grupper med spesielt fokus på lav inngangsterskel, sosial inkludering, nettverksbygging, oppfølging og lav egenandel.

Eksempler: Tilrettelagte tilbud for ungdom – tur og friluftsgruppe. Tilrettelagte aktiviteter innen psykisk helse for voksne – idretts- og friluftslivsaktiviteter. Aktivitet på resept – for alle voksne og eldre som har et behov for hjelp til å endre levevaner. Lavterskel ungdom – for alle som har et behov for hjelp til å endre levevaner. Lavterskelaktivitet for institusjoner i tilknytning til Kongsgård, Baneheia og Kjosdalen. Friluftslivstiltak for voksne innen psykisk helse. Treningskontakt og aktivitetskontakt – alternativ til bruk av støttekontakt, med fokus på fysisk aktivitet og trening.

Når Aquarama er ferdig etablert vil lavterskelaktiviteter for inaktive og spesielle målgrupper bli prioritert inn i anlegget.

Kommunen ser at den har en utfordring i å tilby gode tiltak for sosioøkonomiske utsatte grupper og kommunen vil følge opp fylkeskommunens anbefaling om å utarbeide en strategi som kan sikre gode tilbud for disse gruppene.

Ytterligere anleggsutvikling og økning i lavterskeltilbud i kommunal regi, vil kreve økning i økonomi.

Det vises til Miljøverndepartementets rapport "Naturopplevelse, friluftsliv og vår psykiske helse" fra 2008 som peker på den positive effekten friluftsliv har for vår psykiske helse. Fylkeskommunen gir råd om at kommunen lar koblingen mellom friluftsliv og psykisk helse få en større rolle både i tekstdelen og handlingsdelen.

Kommentar:

Kommunen har flere tilrettelagte tilbud spesielt rettet mot gruppene innen psykisk helse. Eks. Tilrettelagte tilbud for ungdom – tur og friluftsgruppe. Tilrettelagte aktiviteter innen psykisk helse for voksne – idretts- og friluftslivsaktiviteter. Friluftslivstiltak for voksne innen psykisk helse. Treningskontakt og aktivitetskontakt – alternativ til bruk av støttekontakt, med fokus på fysisk aktivitet og trening. Innspillet er imøtekommet med nytt kap.4.5 og tydeliggjøring i kap.9.4 og 9.5.

16. Tallak Tveide 29.7.2010

Kitesurf og windsurf miljøet i Kristiansand og begge Agder fylkene benytter den sydligste odden på Hamresanden relativt hyppig til sin aktivitet. Det er den sydligste odden ytterst på Hamresanden som benyttes. Dette arealet trafikkeres i svært liten grad av andre badegjester. Området er svært godt egnet til nybegynneraktivitet og har tidvis optimale forhold for utøvelse av disse aktivitetene.

Det er en muntlig avtale med Hamresanden Camping og parkvesenet om at de som har med mye utstyr, får låne nøkkel til bommen og kjøre bil ut til odden. Dette fungerer ikke optimalt og det er ønske om å formalisere denne avtalen med følgende tekst:

"På dager med vind skal det være tillatt for vindsportsutøvere med tungt utstyr å kjøre bil ut på odden, og la bilen stå parkert på området mens aktiviteten pågår, så lenge det ikke er til hinder eller sjenanse for annen friluftaktivitet i området."

Om ikke en mer formalisert avtale faller på plass, er kitesurf og windsurf miljøet bekymret for rekruttering, at utøverne skal trekke lenger inn i bukta hvor det er tilgang, at utøvere vil gå til andre steder med lavere sikkerhetsgrad med mer.

Kommentar:

Foreslåtte aktiviteter avklares og plasseres i pågående forvaltningsplan/utomhusplan for Hamresanden.

**Punkt 49/10: Prosjektrapport "Unge utenfor i Kristiansand" -
prosjektarbeid rettet mot ungdom som står utenfor opplæring og arbeidsliv.**

Bilag

rett utgave Rapport Unge Utenfor.pdf

Dato: 20.10.10
Saksnr.: 200705415-11
Arkivkode E: F40
Saksbehandler: Hilde Engenes

Saksgang
Helse- og sosialstyret

Møtedato
09.11.10

Rapport: "Unge utenfor i Kristiansand" Utviklingsarbeid rettet mot ungdom som står utenfor opplæring og arbeidsliv

Sammendrag:

Utviklingsarbeidet "Unge utenfor i Kristiansand" har rettet seg mot målgruppen ungdom i alderen 16-21 år som står utenfor utdanning og arbeidsliv og som heller ikke er fanget opp av andre instanser. Gjennom en toårig prosjektperiode har en utviklet og testet ut en virkningsfull metode og etablert samhandlingsstrukturer som gjør det mulig å fange opp målgruppen på et svært tidlig tidspunkt. Kombinasjonen av operativt sosialfaglig arbeid og tett samarbeid med den fylkeskommunale oppfølgingstjenesten ved de videregående skolene er utviklet til et effektivt verktøy i det forebyggende arbeidet. Den forskningsbaserte delen av utviklingsarbeidet gir økt kunnskap om den aktuelle ungdomsgruppa og identifiserer hvilke tilnærminger som vil ha effekt. Systemanalysen som er foretatt identifiserer viktige utfordringer og svakheter ved flere deler av apparatet som fanger opp ungdom utenfor utdanning og arbeidsliv i Kristiansand. Rapporten gir et godt kunnskapsgrunnlag for å arbeide videre med å forbedre og utvikle det forebyggende arbeidet rettet mot målgruppen

Forslag til vedtak:

1. Helse- og sosialstyret tar rapporten fra utviklingsarbeidet "Unge utenfor i Kristiansand" til orientering

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Hilde Engenes
Rådgiver

Trykte vedlegg: "Unge utenfor i Kristiansand"

Bakgrunn for saken

Barne- og likestillingsdepartementet inviterte i 2007 Kristiansand, sammen med åtte andre kommuner, til å delta i et utviklingsarbeid som skulle gå over to år. Det var en forutsetning gitt i tilsagnsbrevet at: "... arbeidet skal utvikle nye og bedre måter å arbeide på, nye og mer forpliktende samarbeidsrutiner, nye og mer målrettede tiltak som samlet kan fungere som modeller for god tverrfaglig og tverretattlig samhandling rettet mot målgruppa"

Målgruppa for utviklingsarbeidet har vært ungdom i alderen 16-21 år som står utenfor utdanning og arbeidsliv og som heller ikke er fanget opp av andre instanser. Dette er en målgruppe man vet er i risiko for å utvikle problemer og bli marginalisert. Å få kontakt med disse for å gi dem hjelp til å "kople seg på igjen" er derfor et svært viktig forebyggende arbeid. En kommer svært tidlig inn og kan forhindre mye hvis en får tak i ungdommen i denne målgruppen. Utfordringen har vært å etablere strukturer og metoder som viser seg effektive i forhold til å fange opp gruppen, derfor har dette utviklingsarbeidet hatt dette som målsettinger. Arbeidet har vært organisert som et prosjekt hvor prosjektleder som har forskerkompetanse, valgte å dele utviklingsarbeidet i tre hoveddeler:

- 1) Kartlegging og beskrivelse av både målgruppen og det aktuelle apparatet som skal fange opp
- 2) Utvikling og utprøving av metode for å fange opp målgruppa, både på system- og individnivå
- 3) Avdekking og analyse av mangler og utfordringer i systemet, samt forslag til forbedringer av disse

I tillegg til prosjektleder har en hatt en prosjektmedarbeider som har jobbet operativt med ungdommene en har funnet frem til i målgruppen. På denne måten har en fått testet ut en konkret måte å jobbe sosialfaglig på som er tilpasset målgruppen, og en har kunnet vurdere effekten av metoden underveis i prosjektperioden. En har jobbet aktivt med til sammen 26 ungdommer som har fått tilpasset oppfølging, mens en derimot totalt har hatt 68 ungdommer inne i prosjektet i fht å avklare deres situasjon. Ungdommene blir "funnet" ved hjelp av oversikten som den fylkeskommunale oppfølgingstjenesten ved de videregående skolene (forkortet OT) sitter med. Samarbeidet mellom kommunen og OT- rådgiverne er en krumtapp i samhandlingsstrukturen som er utviklet.

Utviklingsarbeidet skulle vært avsluttet i 2009 men det ble stilt restmidler til disposisjon. Kristiansand kommune valgte å bruke disse til å forlenge prosjektarbeidet med 6 måneder, slik at en blant annet fikk utarbeidet en egen rapport. Arbeidet er underveis dokumentert gjennom rapporteringer til departementet men rapporten gjør at utviklingsarbeidet, metodene og strukturene som er beskrevet og etablert kan implementeres og sikres videre på en mye bedre måte i det lokale arbeidet.

Resultater av utviklingsarbeidet

- Kartleggingen og dybdeintervjuer har gitt en beskrivelse som gir økt kunnskap om målgruppen. En økt forståelse gir bedre muligheter til å utvikle riktige tiltak.
- En har fått en beskrivelse av apparatet som skal være i stand til å fange opp målgruppa. Det er i tilknytning til analysen som er foretatt, identifisert utfordringer og svikt i systemer. Det vises til konkrete tiltak som vil kunne utbedre svakheter på systemnivå. En del av disse er utbedret underveis
- Det er utarbeidet konkrete avtaler og samarbeidsrutiner mellom aktører som er sentrale i forhold til å fange opp og følge målgruppen
- Det er utviklet og prøvd ut en konkret metode for oppfølging av ungdom i målgruppa. Denne har vist seg svært virkningsfull gjennom god måloppnåelse. Derfor er metoden og arbeidet rettet mot denne spesifikke målgruppen, implementert i ordinær drift ved å øremerke en 50% oppfølgerstilling ved Enhet for sosiale og forebyggende tjenester (SOFOT) til dette formål. På denne måten sikrer en også samhandlingsstrukturene som er etablert og kan utvikle disse videre.

- Den kvalitative delen av prosjektet har i sitt materiale funnet en del forhold som kan ha betydning for at disse ungdommene befinner seg utenfor utdanning og arbeidsliv. Dette er viktige faktorer å vurdere nærmere for den forebyggende innsatsen
- Rapporten synliggjør behovet for å ha en oppgave- og ansvarsfordeling mellom kommune og fylkeskommunal oppfølgingstjeneste, som bidrar til at man samlet sett er i stand til å forhindre at disse ungdommene havner utenfor arbeidsliv og opplæring og heller ikke blir ivaretatt på andre måter
- Utviklingsarbeidet har pekt på forbedringspotensial hos en rekke aktører som er sentrale når det gjelder unge mellom 16 og 21 år. Dette er verdifullt i videre kvalitetsarbeid.
- Utviklingsarbeidet har også funnet at det innenfor målgruppen er ungdom i særskilte situasjoner som en må vurdere å gi økt oppmerksomhet i et forebyggende arbeid av denne karakter. Unge mødre er en av disse gruppene.

Oppsummering

Utviklingsarbeidet "Unge utenfor i Kristiansand" har rettet seg mot målgruppen ungdom i alderen 16-21 år som står utenfor utdanning og arbeidsliv og som heller ikke er fanget opp av andre instanser. Gjennom en toårig prosjektperiode har en utviklet og testet ut en virkningsfull metode og etablert samhandlingsstrukturer som gjør det mulig å fange opp målgruppen på et svært tidlig tidspunkt. Kombinasjonen av operativt sosialfaglig arbeid og tett samarbeid med den fylkeskommunale oppfølgingstjenesten ved de videregående skolene er utviklet til et effektivt verktøy i det forebyggende arbeidet. Den forskningsbaserte delen av utviklingsarbeidet gir økt kunnskap om den aktuelle ungdomsgruppa og identifiserer hvilke tilnærminger som vil ha effekt. Systemanalysen som er foretatt identifiserer viktige utfordringer og svakheter ved flere deler av apparatet som fanger opp ungdom utenfor utdanning og arbeidsliv i Kristiansand. Rapporten gir et godt kunnskapsgrunnlag for å arbeide videre med å forbedre og utvikle det forebyggende arbeidet rettet mot målgruppen

Punkt 50/10: Kommunens samarbeid med private og frivillige organisasjoner

Dato: 1. november 2010
Saksnr.: 201009622-1
Arkivkode E: 065
Saksbehandler: Hilde Engenes

Saksgang
Helse- og sosialstyret

Møtedato
09.11.10

Kommunens samarbeid med private og frivillige organisasjoner

Sammendrag:

I løpet av denne høsten har helse- og sosialdirektøren gjennomført evaluerings- og samarbeidsmøter med de fleste private- og frivillige organisasjoner som mottar ordinære tilskudd fra Kristiansand kommune. Det dreier seg i hovedsak om organisasjoner med innsats relatert til rusfeltet. Møtene utgjør starten på et arbeid hvor man ønsker økt kvalitetssikring av samarbeidet med organisasjonene. Målsettingen er å sikre at den innsatsen som ytes av private og frivillige aktører supplerer den kommunale innsatsen og treffer de målgrupper og behov som er prioritert.

Evalueringsmøter med flere organisasjoner gjennomføres frem mot desember. Arbeidet med å revidere og kvalitetssikre eksisterende avtaler, skjer fortløpende og vil slutføres i første del av 2011. Tilskuddet til organisasjonene er på denne bakgrunn foreslått videreført uendret for neste år slik det fremgår av handlingsprogrammet.

Det vil bli etablert en fast struktur med jevnlige samarbeidsmøter. Det er svært viktig å bevare det gode samarbeidet man har med organisasjonene. Med et tettere, målrettet arbeid vil man sammen kunne sørge for at den frivillige innsatsen som sentral ressurs, blir utnyttet effektivt. Det systematiske evalueringsarbeidet vil fra neste år danne grunnlaget for administrasjonens anbefalinger når det gjelder fremtidige prioriteringer av den private/frivillige innsatsen på helse- og sosialfeltet. Det vil bli knyttet opp mot det årlige handlingsplanarbeidet.

Forslag til vedtak:

Helse- og sosialstyret gir sin tilslutning til at samarbeidet med private- og frivillige organisasjoner kvalitetssikres gjennom et systematisk evalueringsarbeid og at dette danner grunnlaget for fremtidige prioriteringer

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Hilde Engenes
rådgiver

Bakgrunn for saken

En rekke ulike private - og frivillige organisasjoner mottar samlet sett et betydelig tilskudd årlig for å bistå kommunen med å løse utfordringer på helse- og sosialfeltet. Dette er en viktig innsats som skal supplere kommunens egne tiltak. Den samlede ressursinnsatsen skal ligge på det nivå man har satt og skal være i tråd med de prioriteringer og føringer som er gitt i vedtatt planverk. For å oppnå dette må man ha en jevn og god informasjonsutveksling med organisasjonene og man må sørge for at avtalene og oppdragene er av en slik karakter at tiltakene deres lar seg dokumentere og evaluere.

Som et ledd i arbeidet med å sikre beste effektive innsatsnivå på alle felt i sektoren, besluttet man å ha en gjennomgang med alle organisasjoner som mottar faste tilskudd. Dette er ledd i et langsiktig kvalitetsarbeid. Man inviterte til evaluerings- og samarbeidsmøte med hver enkelt organisasjon. Det ble gjort klart at dette ikke var å betrakte som forhandlingsmøter relatert til eksisterende avtaler, men at nødvendige rullinger av disse tas i etterkant.

Man ønsket i denne første møteserien å få et bilde av den totale innsatsen. En la til rette for å utveksle informasjon, ha dialog rundt faglige utfordringer, se nærmere på utviklingstrekk osv. Sentrale spørsmål har vært: Hvordan opplever organisasjonene sin innsats og hvordan har kommunen sett den? Treffer man ønsket målgruppe? Ser man utviklingstendenser som krever annen/endret innsats? Hvordan opplever man samarbeidet, kan noe bedres? Finnes det doble innsatser som tilsier at man kunne brukt ressurser annerledes? Utnytter vi hverandres kompetanse godt nok i samhandlingssituasjoner?

I løpet av senhøsten og frem til nå, har man hatt møter med 8 organisasjoner: Stiftelsen Shalam, Kirkens Ungdomsprosjekt, Kirkens SOS, Filadelfia Omsorgssenter, Gatemagasinet KLAR, Kirkens Bymisjon, SON-senteret, Blå Kors Internat.

Møtene har frembrakt et svært godt kunnskapsgrunnlag. Det gir en samlet oversikt over innsatsen til hver enkelt organisasjon, den ulike kompetansen og erfaringen som finnes, hvilke målgrupper de enkelte har utviklet spisset kompetanse i forhold til osv. Det kommer også frem et tydeligere bilde av andelen frivillig innsats og hvordan denne utnyttes i arbeidet og kommer de ulike målgruppene til gode.

En sitter så langt med et bilde av en svært omfattende og sammensatt innsats som retter seg mot et bredt spekter: det ytes innsats rettet mot barn og unge, det er forebyggende innsats svært tidlig i et problemutviklingsforløp, det er innsats rettet mot mennesker i legemiddelassistert- og medikamentfri rehabilitering, det er rehabiliteringsarbeid i tilknytning til bostituasjon og ettervernstilbud i tilknytning til arbeidspraksis og sosialfaglig relasjonsarbeid, det er innsats rettet særskilt mot kvinner, innsats tilrettelagt med lav terskel for mennesker som er i aktiv rus, tilbud om værested osv.

I forbindelse med evalueringsmøtene som er gjennomført har man også fulgt opp vedtaket i Helse- og sosialstyret av 9 februar 2010: "I forbindelse med Bystyrets budsjettbehandling 17.12.09 ble det vedtatt tildeling av midler til Blå Kors Internat og Filadelfia Omsorgssenter. I forbindelse med utbetaling av midlene forutsetter Helse- og sosialstyret at mottakerne rapporterer tilbake til kommunen vedrørende samordning og forventet effekt av de tildelte midler".

I det videre arbeidet skal kunnskapen systematiseres. Man må vurdere om det finnes overlappende innsatser, også sett i sammenheng med den kommunale innsatsen. Det må vurderes om all innsats er i tråd med vedtatte prioriteringer og om den er effektiv i forhold til de utfordringene en skal stå sammen om å løse. Dette arbeidet krever involvering fra flere deler av tjenesteapparatet siden organisasjonenes arbeid dekker mange ulike felt, har innsats på ulike forebyggende nivåer og løser oppgavene de har påtatt seg på svært ulike måter.

Det neste ledd i arbeidet blir å foreta nødvendige rullinger av avtalene man har med organisasjonene. En må også vurdere å etablere avtaler med noen av de organisasjonene som per i dag ikke har avtale. Utgangspunktet for avtalene er hvilke innsatser kommunen trenger å videreføre, eventuelt å styrke eller justere og hvilke innsatser man ønsker å tone ned eller omprioritere. Det er derfor av stor betydning at den enkelte organisasjon gjennom evaluering- og samarbeidsmøtene har tydeliggjort sin innsats slik at bildet er klarere i fht hvem som kan bidra med å løse de ulike utfordringer mest mulig virkningsfullt. Kommunen må se den samlede innsatsen i sammenheng. Derfor er denne fremgangsmåten valgt.

Når arbeidet er slutført skal man ha lagt en struktur på faste årlige evalueringsmøter fremover. Møtene skal konsentreres om hvordan tiltakene har fungert overfor den målgruppen man forventes å treffe og i hvilken grad man har oppnådd øvrige mål med virksomheten. Tilgangen på de frivillige ressursene, samt hvordan disse forvaltes vil stå sentralt. Det må også være et mål å sikre bedre brukermedvirkning i det fremtidige evalueringsarbeidet.

Det systematiske evalueringsarbeidet som nå er igangsatt vil bli etablert i en fast struktur, i dialog med organisasjonene. Resultatet fra avsluttede evalueringssykluser vil være en god bakgrunn for administrasjonens orienteringer til politisk nivå når det gjelder vurderinger av den frivillige innsatsen. Det vil også danne grunnlaget for administrasjonens fremtidige anbefalinger når det gjelder prioriteringer av den private/frivillige innsatsen på helse- og sosialfeltet.

Oppsummering

Helse- og sosialdirektøren har gjennomført evaluering- og samarbeidsmøter med de fleste private- og frivillige organisasjoner som mottar ordinære tilskudd fra Kristiansand kommune. Det dreier seg i hovedsak om organisasjoner med innsats relatert til rusfeltet. En ønsker å etablere et mer systematisk arbeid som gir en økt kvalitetssikring av samarbeidet med organisasjonene. Målsettingen er å sikre at den innsatsen som ytes av private og frivillige aktører supplerer den kommunale innsatsen og treffer de målgrupper og behov som er prioritert.

Evalueringssykluser med flere organisasjoner gjennomføres frem mot desember. Arbeidet med å revidere eksisterende avtaler skjer fortløpende og vil slutføres i første del av 2011.

Tilskuddet til organisasjonene er på denne bakgrunn foreslått videreført uendret for neste år slik det fremgår av handlingsprogrammet.

Det er svært viktig å bevare det gode samarbeidet man har med organisasjonene. Med et tettere, målrettet arbeid vil man sammen kunne sørge for at den frivillige innsatsen som sentral ressurs, blir utnyttet effektivt. Det systematiske evalueringsarbeidet vil fra neste år danne grunnlaget for administrasjonens anbefalinger når det gjelder fremtidige prioriteringer av den private/frivillige innsatsen på helse- og sosialfeltet. Det vil bli knyttet opp mot det årlige handlingsplanarbeidet.

Punkt 51/10: Handlingsprogram helse- og sosialsektoren - 2011-2014

Bilag

tilskudd til organisasjoner 01.11.10

HP 2011-2014 helse- og sosial

Dato: 1. november 2010
Saksnr.: 201009632-1
Arkivkode E: 145
Saksbehandler: Elisabeth Engemyr

Saksgang
Helse- og sosialstyret

Møtedato
09.11.10

Handlingsprogram helse- og sosialsektoren - 2011-2014

Sammendrag:

Helse- og sosialdirektøren fremmer med dette helse- og sosialsektorens handlingsprogram for perioden 2011 – 2014 til politisk behandling i helse- og sosialstyret. Sektorens handlingsprogram inngår som en del av rådmannens samlede handlingsprogram for Kristiansand kommune. Det vises også til rådmannens dokumenter som følger saken.

Forslag til vedtak:

Helse- og sosialstyret tar helse- og sosialsektorens forslag til handlingsprogram til orientering.

Lars Dahlen
helse- og sosialdirektør

Elisabeth Engemyr
rådgiver

Trykte vedlegg: * Helse- og sosialsektorens handlingprogram 2011 – 2014 – hoveddokument
* Oversikt over tilskudd til organisasjonene 2011
* Betalingssatser helse- og sosialsektoren 2011-2014